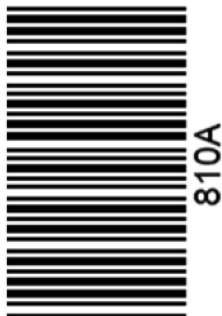

کد کنترل

810

A

عصر پنجشنبه

۱۴۰۳/۱۲/۰۲

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«علم و تحقیق، کلید پیشرفت کشور است.»
مقام معظم رهبری

دفترچه شماره ۳ از ۳

آزمون ورودی دوره‌های دکتری (نیمه‌متمرکز) - سال ۱۴۰۴
الهیات و معارف اسلامی (کد ۲۱۲۹)

تعداد سؤال: ۳۲۰ سؤال

مدت زمان پاسخگویی: ۱۰۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤال‌ها

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عربی	۲۰	۱	۲۰
۲	علوم قرآنی - تفسیر - حدیث	۵۰	۲۱	۷۰
۳	فقه - اصول	۵۰	۷۱	۱۲۰
۴	ادیان و عرفان	۵۰	۱۲۱	۱۷۰
۵	تاریخ و تمدن ملل اسلامی	۵۰	۱۷۱	۲۲۰
۶	فلسفه - کلام اسلامی - منطق	۵۰	۲۲۱	۲۷۰
۷	دروس ویژه اهل سنت (فقه - اصول)	۵۰	۲۷۱	۳۲۰

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

حق چاپ و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین بر ابر مقررات رفتار می‌شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات کادر زیر، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی جلد دفترچه سؤالات و پایین پاسخنامه ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

زبان عربی:

■ ■ عین الأصحّ و الأدقّ في الجواب عن الترجمة أو التعريب أو المفهوم و غيرها (۸-۱)

۱- ﴿ و جعلنا من الماء كلّ شيءٍ حيٍّ ﴾ عین الصحيح:

(۱) و هر موجودی را از آب، زنده آفریدیم! (۲) و هر موجودی را به وسیله آب، زنده آفریدیم!

(۳) و هر چیز زنده‌ای را از آب قرار دادیم! (۴) و هر چیزی را به وسیله آب زنده قرار دادیم!

۲- « انفتحت مصاريع الأبواب فبانّت الوجوه الكالحة و العيون المعروكة! » عین الصحيح:

(۱) لنگه درها باز شد و چهره‌های خوشرو و چشم‌های پر امید نمایان شد!

(۲) لنگه درها باز شد و چهره‌های عبوس و چشم‌های درهم‌رفته و خشکیده نمایان گشت!

(۳) درها بر پاشنه چرخیدند و صورت‌های گرفته و چشمان جنگ‌زده ظاهر گشت!

(۴) درها با سروصدا باز شدند و صورت‌های افسرده و چشمان پف‌آلود ظاهر شد!

۳- عین الخطأ:

(۱) لما أتى الوادي لم ير عليه قنطرة و رأى الذئب قد أدركه: هنگامی که کنار نهر آمد، پل روی آب را ندید، اما فهمید که گرگی به او نزدیک شده است،

(۲) فألقى نفسه في الماء، و هو لا يُحسن السباحة: پس خود را در آب انداخت در حالی که خوب از عهده شنا کردن بر نمی‌آمد،

(۳) و كاد يغرق لولا أن بصر إليه قوم من أهل القرية: و اگر گروهی از مردم روستا او را نمی‌دیدند نزدیک بود غرق شود،

(۴) فألقوا أنفسهم في الماء لإخراجه، فأخرجوه و قد أشرف على الهلاك!: پس برای بیرون آوردن او خود را به آب انداختند و درحالی که در آستانه مرگ قرار گرفته بود، او را بیرون کشیدند!

۴- « في الوقت الذي تحدثم فيه الصراعات على مراكز القوى بين الدول المتطلّعة للسيادة...! » عین الصحيح:

(۱) در وقتی که بحران میان کشورهای خواهان استقلال بر سر مراکز قدرت اوج می‌گیرد ...!

(۲) در زمانی که درگیری‌ها بین کشورهای طرفدار سلطه بر سر مراکز قدرت به بن‌بست می‌رسد ...!

(۳) در وقتی که اختلاف بر سر مرکزیت قوا میان کشورهای سلطه‌گر به نقطه‌نهایی می‌رسد ...!

(۴) در زمانی که کشمکش‌ها بر سر مراکز قدرت بین کشورهای خواهان سلطه شدت می‌گیرد ...!

-۵ عین الصحيح:

«براساس منابع سنتی و طبق شواهد تاریخی، دیانت اسلام در طول قرون اولیه هجری به طریق صحیح آمیز و بیشتر از طریق تاجران به سرزمین‌های دوردست راه یافته است»:

(۱) على أساس المصادر التقليدية و على حسب الشواهد التاريخية إنَّ الدين الإسلامي قد دخل بلاد البعيدة طوال القرون الأولى من الهجرة بسلم و بواسطة التجار غالباً.

(۲) إنَّ دين الإسلام قد ورد إلى الأراضي البعيدة في طول القرون الأولى بمسالمة و بيد التجار و تدلّ على ذلك الأمر المصادر التقليدية و المصادر التاريخية.

(۳) دين الإسلام دخل إلى الأراضي النائية بواسطة التجار و بوجه سلمي طوال القرون الأولى من الهجرة.

(۴) استناداً إلى المصادر التقليدية و حسب الشواهد التاريخية فقد دخل الدين الإسلامي طيلة القرون الهجرية الأولى البلاد النائية بأسلوب سلمي و عن طريق التجار في الغالب.

-۶ قرن‌هاست که بسیاری از مسلمانان جز به زبان قرآن یعنی زبان عربی سخن نمی‌گویند! «عین الصحيح:

(۱) منذ قرون و لايتحدثون كثير من المسلمين بلغة القرآن أي العربية و لاغير!

(۲) كثير من المسلمين لايتكلمون إلا بلغة القرآن أي اللغة العربية منذ قرون!

(۳) إنَّ أكثر المسلمين من قبل قرون لايتحدثون إلا باللغة القرآن يعني العربية!

(۴) هناك كثير من المسلمين يتكلمون بلغة القرآن أي لغة العربية قبل قرون فقط!

-۷ « إلى الماء يسعى من يغصّ بريقه فقل أين يسعى من يغصّ بماء» عین المناسب لمفهوم البيت:

(۱) أنا الغريق فما خوفي من البلل!

(۲) ما لا يدرك كلّه لا يترك كلّه!

(۳) غرقه در بحر چه اندیشه کند طوفان را!

(۴) چو کفر از کعبه برخیزد کجا ماند مسلمان!

-۸ عین الأقرب لمفهوم العبارة: « يداك أوكتا و فوك نَفخ! »

(۱) و ما من يد إلا يدُ الله فوقها!

(۲) و لو علموا ما يعقب البغي أهله!

(۳) نیا را بکشت و خود ایدر نماند

جهان نیز منشور او برنخواند!

(۴) اگر پرنیان است خود رشته‌ای

وگر بار خارست خود کشته‌ای!

■ ■ عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (۹-۱۱)

-۹ ﴿ و اجعل لي وزيراً من أهلي هارون أخي. أشدد به أزري و أشركه في أمري﴾

(۱) هارون: اسم ممنوع من الصرف و بدل كلّ من كلّ تابع للمبدل منه «وزيراً»

(۲) وزيراً: مفعول به لفعل «اجعل»، من أهل: جار و مجرور و شبه الجملة مفعول به ثانٍ لفعل «اجعل»

(۳) أخ: من الأسماء الخمسة أو الستة و عطف بيان و منصوب تقديرًا بالتبعية للمعطوف عليه «هارون»

(۴) أشدد: فعل أمر، صحيح و مضاعف - جازز الادغام و التفكيك، فاعله ضمير مستتر فيه وجوباً

تقديره «أنت»

١٠ - « و ما أنت إلا جيفة طال حولها قيام ضباع أو قعود ذئاب »:

- (١) قيام: مصدر و مادته أجوف واوي (ق و م) و فاعله «ضباع» المجرور بالإضافة لفظاً
  - (٢) جيفة: مستثنى مفرغ و مرفوع على أنه بدل لخبر «أنت» بسبب بطلان عملها لانقراض خبرها ب «إلا»
  - (٣) أنت: اسم «ما» المشبهة بليس و مرفوع محلاً، جيفة: خبر «ما» المفرد و منصوب
  - (٤) طال: فعل ماضٍ و فاعله «قيام» و الجملة فعلية و نعت و مرفوع محلاً بالتبعية للمنعوت «جيفة»
- ١١ - «يزكي الأساتذة تلامذتهم في الجامعة تزكية لا يزكيها أحد غيرهم!»:

- (١) الجامعة: مفرد مؤنث (النَّاء للنقل أو التَّحويل)؛ في الجامعة: جار و مجرور و متعلِّقهما «يزكي» و الظرف لغو، أو محذوف و الظرف مستقرّ
- (٢) يزكيها: مضارع، للغائب، معتل و ناقص (إعلاله بالإسكان بحذف الحركة)؛ فاعله «أحد» و ضمير «ها» مفعول به و منصوب محلاً
- (٣) غير: اسم من الأسماء الملازمة للإضافة، معرّف بالإضافة، مبني؛ عطف بيان و مرفوع بالتبعية للمعطوف عليه «أحد»
- (٤) تزكية: جامد و مصدر (من باب تفعيل)، نكرة مخصّصة؛ مفعول مطلق للبيان و عامله فعل «يزكي»

■ ■ أجب عن الأسئلة التالية (٢٠-١٢)

١٢ - عَيْن المنصرف كُلِّهِ:

- (١) مزاحم، ندى، هواء
- (٢) أسمر، منتدى، لواء
- (٣) ريان، رباغ، فتى
- (٤) إعلاء، أعلى، حبائل

١٣ - عَيْن «حتى» العاطفة:

- (١) عاد المجاهدون من ساحة القتال حتى المشاة منهم!
- (٢) لا يترك الريان السفينة حتى خروج آخر الركاب!
- (٣) لم يجلس الطلبة في أماكنهم حتى جلس الأستاذ!
- (٤) سنصمد أمام الظلمة حتى انتصار الحق!

١٤ - «لم تدعوا .....» عَيْن الخطأ للفراغ:

- (١) أنتنّ زميلاتكنّ!
- (٢) أنتما زميلاتكما!
- (٣) أنتما زملاءكما!
- (٤) أنتم زملاءكم!

١٥ - عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الْبِنَاءِ لِلْمَجْهُولِ:

- (١) عاقب المعلم الكسول ← عوقب الكسول من المعلم!
- (٢) خولنا الله الحرية في الحياة ← خولت الحرية في الحياة!
- (٣) ذهبت بابنتي إلى المدرسة ← ذهبت بابنتي إلى المدرسة!
- (٤) ذهبت بابنتي إلى المدرسة ← ذهبت بابنتي إلى المدرسة!

١٦ - عَيْنِ الْخَطَأِ فِي الْإِبْتِدَاءِ بِالنَّكْرَةِ:

- (١) ويلٌ للذين يمتصون دماء المستضعفين!
- (٢) قدرة فوق كل ذي قدرة، و إن كانت قدرته عظيمة!
- (٣) أمر بمعروف خيرٌ من نهى عن منكر تقوم به نفسك!
- (٤) تُهَيِّرُ يَجْرِي فِي شَارِعِنَا قَدْ نَمَتْ فِي جَانِبِيهِ شُجَيْرَاتٌ كَثِيرَةٌ!

١٧ - عَيْنِ مَا يَخْلُو عَنِ الْأَفْعَالِ النَّاسِخَةِ:

- (١) غطت السُّحُبُ السَّمَاءَ وَ لَكِنَّهَا مَا دَامَتْ كَثِيرًا وَ زَالَتْ بِسُرْعَةٍ وَ إِنْ لَمْ تَزَلْ كَلَّهَا!
- (٢) بات الطلبة في المبيت و لكنهم أمسوا نادمين بسبب هجوم البعوض عليهم!
- (٣) أخذت من مكتبة الكلية خمسة كتب و أخذت أطلعها من ليلة أمس!
- (٤) بدأت السماء تصحو بعد أن ظلت ممطرة مدة من الزمن!

١٨ - عَيْنِ الْخَطَأِ فِي مَنْسُوخِ «لَا» النَّافِيَةِ لِلْجِنْسِ:

- (١) لا منافقين محبوبون و لا صادقين منبوذون!
- (٢) لا كاتب كتابًا بيننا و لا صادق في كتاباته يخسر!
- (٣) لا طالبات في الصفّ و لا مصليات في المصلّى!
- (٤) لا طالبى علمٍ حزينان و لا مجتهدتين راسبتان!

١٩ - عَيْنِ الْخَطَأِ فِي إِعْرَابِ الْمَعْطُوفِ:

- (١) إِنَّ أَخُوِي سَيَنْجَحَانِ فِي الْإِمْتِحَانِ وَ زَمِيلَاهُمَا! (٢) لَعَلَّ الْمَسَافِرَ وَ أَخَاهُ يَصِلَانِ إِلَيْنَا هَذِهِ اللَّيْلَةَ!
- (٣) إِنَّ أُخْتِي نَاجِحَتَانِ فِي الْإِمْتِحَانِ وَ زَمِيلَتَيْهِمَا! (٤) لَعَلَّ هَذِهِ الْمَسَافِرَةَ وَ أُخْتَاهَا يَصِلْنَ إِلَيْنَا اللَّيْلَةَ!

٢٠ - عَيْنِ مَا لَا يَحْتَاجُ إِلَى التَّمْيِيزِ:

- (١) شرّ الناس من نخاف من لسانه!
- (٢) بني في بلده أنسب بناء قبل سنتين!
- (٣) كان لنا أحسن المتعلمين طول السنة الدراسية!
- (٤) حين تكلمت معه ملئ قلبى و اطمأننت به!

علوم قرآنى - تفسير - حديث:

٢١ - كتاب «القراءات الشاذة» و «المرشد الوجيز» از كيست؟

- (١) ابن خالويه - عبدالرحمان بن اسماعيل
- (٢) شارح شاطبيه - قرطبى
- (٣) ابويحيى زكريا انصارى - ابن اثير
- (٤) ابوالقاسم هبة الدين سلامة - شاطبى

- ۲۲- سورة «الرحمن» در کدام قسم از تقسیمات قرآنی است؟
 (۱) المثانی (۲) المفصل (۳) المئین (۴) الحوامیم
- ۲۳- کدام یک از صحابه، قرآن کریم را به هفت جزء منقسم کرد و هر یک از سبع طوالت را در صدر آن قرار داد؟
 (۱) علی(ع) (۲) ابی بن کعب (۳) عبدالله بن مسعود (۴) عبدالله بن عباس
- ۲۴- حدیث ابن سکیب در کتاب کافی در موضوع معجزات انبیاء از کدام امام است؟
 (۱) ابوالحسن(ع) (۲) امام رضا(ع) (۳) امام جواد(ع) (۴) امام هادی(ع)
- ۲۵- کدام گزینه، در معنای اعجاز نادرست است؟
 (۱) الفوت (۲) احداث العجز (۳) وجدان العجز (۴) صیرورة العجز
- ۲۶- مراد از «نبد» در آیه شریفه ﴿نبد فریق من أهل الكتاب...﴾ در حدیث امام باقر(ع) چیست؟
 (۱) تحریف بالزیاده (۲) تحریف بالنقصه (۳) تحریف معنایی (۴) به پشت سرافکندن و بی احترامی کردن به کتاب
- ۲۷- کدام یک از عناوین زیر، به تحریف قرآن دلالت دارد؟
 (۱) التحریف المعنوی (۲) نسخ التلاوة (۳) یحرفون الكلم عن مواضعه (۴) نسخ الحکم دون التلاوة
- ۲۸- حکم رجالیان در خصوص روایات علی بن احمد کوفی و احمد بن محمد سیاری چیست؟
 (۱) حسن - حسن (۲) ضعیف - ضعیف (۳) ضعیف - حسن (۴) حسن - ضعیف
- ۲۹- کدام آیه شریفه، در مقام بیان امر امتحانی نیست؟
 (۱) ﴿اعملوا ما شئتم﴾ (۲) ﴿تمتع بکفرک﴾ (۳) ﴿فقدموا بین یدی نجواکم صدقة﴾ (۴) ﴿انی أرى فی المنام انی اذبحک﴾
- ۳۰- کدام قول درباره آیه شریفه ﴿و علی الذین یطیقونه فدیة﴾ نادرست است؟
 (۱) آیه، لا در تقدیر دارد. (۲) یطیقونه به معنی ایجاد توانایی است. (۳) طاقت به معنی نهایت توان است. (۴) کسانی که توانایی آن را دارند فدیة بدهند.
- ۳۱- این قول، که حروف مقطعه قرآن اشاره به نام برخی از اصحاب پیامبر اکرم دارد از چه کسی است؟
 (۱) اشپرینگر (۲) نولدکه (۳) ابن عباس (۴) فخر رازی
- ۳۲- از قرآء سبعه، کدام یک، قرآن را بر سعید بن جبیر قرائت کرده و شیعه بوده است؟
 (۱) ابوعمر و (۲) ابن کثیر (۳) حمزه (۴) نافع
- ۳۳- استفهام در آیه شریفه ﴿متی نصر الله﴾ به چه معنی است؟
 (۱) استبطاء (۲) تجاهل (۳) راهنمایی خواستن (۴) عتاب و سرزنش
- ۳۴- در آیه شریفه ﴿سرابیل تقیکم الحر﴾ چه حذفی به کار رفته است؟
 (۱) اختزال (۲) احتباك (۳) اکتفاء (۴) اقتطاع
- ۳۵- ایجاز حذف در آیه ﴿ما و دَعک ربک و ما قلی﴾ به چه حکمتی صورت پذیرفته است؟
 (۱) اختصار (۲) تخفیف (۳) تفخیم (۴) رعایت فاصله
- ۳۶- آیه ﴿اهدنا الصراط المستقیم﴾ مثال برای کدام قسم استعاره است؟
 (۱) تحقیقیه (۲) تخیلیه (۳) مکنیه (۴) مصرّحه

- ۳۷- کدام مورد نادرست است؟
- (۱) آیات قرآن منحصر در محکم و متشابه است. (۲) همه آیات قرآن محکم است.
 (۳) همه آیات قرآن متشابه است. (۴) برخی آیات محکم و برخی دیگر متشابه‌اند.
- ۳۸- از دیدگاه علامه طباطبایی (ره)، مقصود از «ترساندن خداوند از خود» در آیه شریفه ﴿وَيَحْذَرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ﴾ (آل عمران/ ۳۰) چیست؟
- (۱) تحذیر از عذاب الهی (۲) ترساندن از کاسته شدن رحمت خدا در دنیا
 (۳) ترساندن از نافرمانی بندگان از خدا (۴) تحذیر از گرفتار شدن در انواع بلا و مصیبت
- ۳۹- از دیدگاه علامه طباطبایی (ره)، دلالت عبارت قرآنی ﴿وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ﴾ (آل عمران/ ۱۵۲) کدام است؟
- (۱) خداوند وعده پیامبر اکرم (ص) در نصرت و پیروزی مسلمانان را تصدیق کرد.
 (۲) خداوند صدق وعده مسلمانان در یاری رساندن به پیامبر اکرم (ص) در جنگ بدر را تثبیت کرد.
 (۳) خداوند تأکید کرد که لازمه تحقق وعده الهی در حمایت از مسلمانان، رعایت تقوا از سوی آنهاست.
 (۴) خداوند صدق وعده پیشین خود را مبنی بر اینکه شما اگر تقوا و صبر به خرج دهید سرانجام پیروز می‌شوید، تثبیت کرد.
- ۴۰- از دیدگاه علامه طباطبایی (ره)، سخن خدا در آیه شریفه ﴿بِطَانَةٍ مِّنْ دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا﴾ (آل عمران/ ۱۱۸) ناظر به چیست؟
- (۱) جاسوسانی از غیر شما که خواهان خوبی شما نیستند.
 (۲) محرم اسراری از غیر شما که از ایجاد هیچ شرّ و فساد برای شما کوتاهی نمی‌کنند.
 (۳) خبرچینانی از غیر شما که جز با بدخواهان شما پیمان نبسته‌اند. (ناظر به جنگ احد)
 (۴) محارمی در گروه مقابل شما که جز با بدخواهان شما پیمان نبسته‌اند. (ناظر به جنگ بدر)
- ۴۱- از دیدگاه علامه طباطبایی (ره)، سخن خداوند در آیه شریفه ﴿الَّذِينَ أَوْتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُدْعُونَ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ﴾ (آل عمران/ ۲۳) ناظر به چیست؟
- (۱) بهره محدود ایشان از کتاب، به جهت تغییر و تحریف و تصرف ایشان در کتاب
 (۲) بهره‌های نیکی که قوم یهود به‌طور خاص از کتاب برده‌اند و دعوت ایشان به کتاب الهی
 (۳) حظّ و بهره‌ای که از کتاب به ایشان داده شده است و ایشان مردم را به آنها دعوت می‌کنند.
 (۴) کسانی که بهره‌ای از کتاب دارند و مردم را به سوی آن فرا می‌خوانند و خویشان را فراموش می‌کنند.
- ۴۲- از نظر علامه طباطبایی (ره)، آیه شریفه ﴿رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ﴾ (آل عمران/ ۵۳) در چه جایگاهی قرار گرفته است؟
- (۱) مقول قول اصحاب حضرت ابراهیم (ع) (۲) مقول قول صحابه پیامبر اکرم (ص)
 (۳) مقول قول حواریین حضرت عیسی (ع) (۴) مقول قول اصحاب حضرت موسی (ع)
- ۴۳- از نظر علامه طباطبایی (ره)، جمله «أن رآه استغنی» در آیه شریفه ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّاظِرٌ﴾ (العلق/ ۷) در چه جایگاهی به کار رفته است؟
- (۱) فاعل (۲) تعلیل (۳) مفعول به (۴) عطف تفسیری
- ۴۴- از نظر علامه طباطبایی (ره)، مراد از به حق بودن تلاوت آیات الهی در آیه شریفه زیر چیست؟
- ﴿تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ﴾ (آل عمران/ ۱۰۸)
- (۱) باطل و شیطانی نبودن هیچ‌یک از اجزاء آن
 (۲) تحریف ناپذیری قرآن و عدم ورود باطل به آن
 (۳) ناراست و غلط نبودن قرائت آن از سوی فرشته وحی
 (۴) نشأت نگرفتن رسالت پیامبر اکرم (ص) از امیال درونی ایشان

- ۴۵- از نظر علامه طباطبایی (ره)، مراد از «کفر» در آیه شریفه ﴿وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ﴾ (آل عمران/۱۱۵) چیست؟
 (۱) شرک ربوبی (۲) کفران نعمت (۳) کفر به مبدأ و معاد (۴) نفاق نظری و عملی
- ۴۶- از نظر علامه طباطبایی (ره)، مراد از «قنوت» در آیه شریفه ﴿يَا مَرْيَمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَأَسْجُدِي وَأَرْكِعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ﴾ (آل عمران/۴۳) چیست؟
 (۱) اعتکاف در معابد (۲) پیروی خاضعانه از خدا (۳) قنوت گرفتن در نمازها (۴) تعظیم خدا در مساجد
- ۴۷- از نظر علامه طباطبایی (ره)، «ما» در آیه شریفه ﴿فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالذِّينِ﴾ (التین/۷) چه نوع استفهامی است؟
 (۱) انکاری (۲) تعجیبی (۳) تویخی (۴) تقریری
- ۴۸- از نظر علامه طباطبایی (ره)، استفهام موجود در آیه شریفه ﴿كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَشَاهَدُوا أَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ (آل عمران/۸۶) بیانگر چیست؟
 (۱) نادیده‌انگاری لطف الهی در رساندن سرورش حقیقت به آنان (۲) تأیید کفران نعمات الهی توسط آنان و عدم ایمان آنان به رسول خاتم(ص) (۳) انکار و عدم امکان هدایت آنان به واسطه برخورداری از وصفِ مُشْعِر به علیت (۴) عدم صدق آنان در شهادت به حق بودن رسالت پیامبر اکرم(ص) و دریافت پیام خداوند از سوی آنان
- ۴۹- از نظر علامه طباطبایی (ره)، مراد از «نخستین خانه بودن کعبه» برای جهانیان، در آیه شریفه ﴿إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ﴾ (آل عمران/۹۶) چیست؟
 (۱) بنا کردن کعبه به مثابه اولین سرپناه عام در زمین برای مردم به صورت کلی (۲) بنا شدن کعبه به مثابه نخستین معبد برای آدمیان قبل از هبوط آدم(ع) و حوا به زمین (۳) قرار گرفتن آن به مثابه مکانی مختص به پیامبران الهی برای عبادت و نذر و نیاز به درگاه خداوند (۴) قرار گرفتن آن به مثابه مکانی عمومی برای عبادت و ازدحام و طواف و نماز و دیگر عبادات و مناسک دینی برای اولین بار
- ۵۰- از نظر شیخ طبرسی (ره)، آیه شریفه ﴿لَئِنْ لَمْ يَنْتَه لِنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ﴾ (العلق/۱۵) مانند کدام آیه است؟
 (۱) ﴿فَلَعَرَفْتَهُمْ بِسَيِّمَاهُمْ﴾ (محمد/۳۰)
 (۲) ﴿سَنَسِمُهُ عَلَى الْخُرطوم﴾ (القلم/۱۶)
 (۳) ﴿نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ﴾ (العلق/۱۶)
 (۴) ﴿يَعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسَيِّمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ﴾ (الرحمن/۴۱)
- ۵۱- از دیدگاه علامه طباطبایی (ره)، دلیل «أحكام الحاكمين» خواندن خدا در آیه شریفه ﴿أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ﴾ (التین/۸) کدام است؟
 (۱) حکم خداوند از حکمت و مصلحتی سرچشمه می‌گیرد که هیچ حاکمی از آن آگاهی ندارد. (۲) خداوند آگاه به نهان و آشکار همه انسان‌هاست، از این رو، حکم او برتر از حکم دیگر حاکمان است. (۳) خداوند برخلاف دیگر حاکمان، بر مبدأ و معاد انسان‌ها آگاهی دارد، از این رو، حکمش از حکم حاکمان برتر است. (۴) حکم خداوند متقن‌ترین حکم، و حقیقت و نفوذ آن، از حکم هر حاکم دیگر برتر است و حکم او به هیچ‌وجه دچار وهن و اضطراب و بطلان نمی‌گردد.

- ۵۲- از دیدگاه علامه طباطبایی (ره)، معنای «خلقت» و «تسویه» در آیه شریفه ﴿الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى﴾ (الأعلى/ ۲) کدام است؟
 (۱) خلقت هر چیزی، ایجاد آن است و تسویه آن به معنای دمیدن روح حیات در آن به گونه‌ای که پس از آن امکان حرکت بیابد.
 (۲) خلقت هر چیزی، ایجاد اجزای کلی آن و تسویه آن به معنای ترکیب اجزای جزئی آن به گونه‌ای است که ارتباط آنها با یکدیگر روشن شود.
 (۳) خلقت هر چیزی، گردآوری اجزای آن و تسویه آن به معنای روی هم نهادن آن اجزا به شکلی که هر جزئی در جایی قرار گیرد که بهتر از آن برایش تصور نشود.
 (۴) خلقت هر چیزی، ترکیب اجزای آن و تسویه‌اش به معنای مساوی قرار دادن حق حیات در آن اجزا به شکلی که هیچ جزئی بر جزئی دیگر برتری نداشته باشد.
- ۵۳- از نظر علامه طباطبایی (ره) آیه شریفه ﴿أَفِرَّأ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ﴾ (العلق/ ۱) اشاره به چیست؟
 (۱) قصر الربوبیه فی الله؛ المقتضیة لقصر العبادة فيه
 (۲) قصر الخلق فی الله؛ المقتضی لقصر العبادة فيه
 (۳) وجوب معرفة الله كخالق الخلق كله
 (۴) وجوب معرفة الله رباً للعالمین
- ۵۴- از دیدگاه علامه طباطبایی (ره) دلیل تقدم فعل «تخفوا» بر «تبدوه» در آیه شریفه ﴿إِنْ تَخَفُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوهُ يَعْلَمَهُ اللَّهُ﴾ (آل عمران/ ۲۹) برخلاف آیه شریفه ﴿وَإِنْ تُبْدُوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ﴾ (البقرة - ۲۸۴) چیست؟
 (۱) تقدیم فعل «تخفوا»، با عبارت ﴿وَيَحْذَرُكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ﴾ در آیه ۲۸ سوره آل عمران مناسبت بیشتری دارد.
 (۲) مقدم کردن فعل «تخفوا»، با عبارت ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ در پایان آیه مورد بحث، تناسب بیشتری دارد.
 (۳) از آنجا که مخاطبان آیه ۲۹ سوره آل عمران، درصدد مخفی کردن امور زندگی خود هستند بنابراین فعل «تخفوا» مقدم شده است.
 (۴) مناسب‌تر به حال دانستن، این است که متعلق به مخفی شود و مناسب‌تر به حال حساب کردن آنکه متعلق به ظاهر و آشکار گردد.
- ۵۵- راهیابی به ثبوت حکم شرعی از طریق روایات، منوط به چیست؟
 (۱) عدم استناد علمای متقدم به روایات مرتبط در آثار فقه روایی
 (۲) اثبات اعتبار اخبار آحاد از نظر صدور و دلالت و عدم وجود معارض برای آنها
 (۳) اثبات حجیت خبر واحد و حجیت ظواهر روایات برای معصومان (ع) و غیر آنان
 (۴) عدم اثبات جعلی بودن روایات مرتبط؛ افزون بر شهرت آنها در منابع روایی معتبر
- ۵۶- به کدام دلیل، حتی بر فرض قطعیت صدور احادیث کتب اربعه، همچنان مراجعه به علم رجال ضروری است؟
 (۱) حرمت عمل به ظن در منابع چهارگانه فقه
 (۲) عدم اختصاص ادله احکام شرعی به کتب اربعه
 (۳) ناتوانی عقل، به تنهایی از راهیابی به احکام شرعی
 (۴) علم اجمالی به وجود گروهی از راویان کذاب در زنجیره اسناد پاره‌ای از روایات

۵۷- از نظر آیت الله خویی (ره)، کدام مورد، دال بر قطع زنجیره اسناد روایات پس از شیخ طوسی (ره) است؟

- ۱) عدم مخالفت علمای متأخر شیعه با این نظریه در عمل
- ۲) تصریح علامه حلی به این دیدگاه در کتاب خلاصه الأقوال
- ۳) نرسیدن اصل کتاب کشی و رجال نجاشی به متأخران امامیه
- ۴) شهرت این دیدگاه نزد صاحبان کتب اربعه و هم‌ردیفان آنان

۵۸- مؤلف کتاب‌های «المسائل المجربه» و «رسائل الأئمه» به ترتیب چه کسانی هستند؟

- ۱) محمد بن عیسی بن عبید یقطینی - محمد بن یعقوب کلینی
- ۲) محمد بن عیسی بن عبید یقطینی - محمد بن نعمان
- ۳) محمد بن علی بن بابویه - محمد بن حسن طوسی
- ۴) محمد بن ابی عمیر - محمد بن یعقوب کلینی

۵۹- از نظر آیت الله خویی (ره) کدام عبارت درست است؟

- ۱) مصاحبت برخی از روایان حدیث شیعه با یک یا چند تن از معصومان (ع) به خودی خود دال بر وثاقت یا دست کم حسن روایان است.
- ۲) مزیت اجازه حدیث همان راستی حکایت از استاد است؛ نه چیز دیگر ولی به مجرد استجازه و اجازه، وثاقت شیخ و استاد حدیث ثابت نمی‌شود.
- ۳) هرگاه شخصی در زنجیره سندی قرار داشته باشد که یکی از اصحاب اجماع آن را نقل کرده باشد، از این جهت وثاقت او احراز می‌گردد.
- ۴) سخن امام حسن عسکری (ع) دال بر اینکه «آنچه را آنان روایت کرده‌اند بپذیرید و آنچه را از پیش خود اظهار کرده‌اند به دور اندازید» نشان‌دهنده وثاقت روایانی است که خاندان فضال از آنان حدیث کرده‌اند.

۶۰- کدام یک از استادان بزرگ قم، از طریق علی بن جعفر با حسین بن روح نوبختی (نایب امام زمان) در ارتباط بود؟

- ۱) محمد بن محمد بن نعمان
- ۲) علی بن حسین بن بابویه
- ۳) احمد بن محمد بن عیسی اشعری
- ۴) محمد بن حسن بن فروخ صفار

۶۱- کدام عبارت در مورد واقعیت «اصول اربعماه» منطقی است؟

- ۱) چون شیخ مفید از چهارصد اصل خبر داده تردید درباره آن جایز نیست.
- ۲) با مراجعه به الذریعه شیخ آقا بزرگ، فقط نام صدویست صاحب اصل شناسایی می‌شود.
- ۳) اصول اربعماه را نباید به معنی چهارصد کتاب در نظر گرفت و در این موارد چهارصد عدد کثرت است.
- ۴) اگر در مورد تعدادی از اصحاب ائمه اصل و کتاب را مترادف بگیریم وجود چهارصد اصل امری محتمل است.

۶۲- در حدیث: «عن بشیر بن یسار قال: سألته عن الصلوة فی الخزّ یغشّ بوبر الارانب؟ فکتب یجوز ذلک» به نظر علی اکبر غفاری چه آسیب روایی وجود دارد؟

- ۱) اختلاف و تعارض
- ۲) نقل به معنی
- ۳) تشابه در معنی
- ۴) خلط و درج

۶۳- ماهو «العلم الذی یشتمل علی المباحث و المسائل یعرف بها حال الراوی و المروی من حیث القبول و الرد»؟

- ۱) علم الرجال
- ۲) علم الجرح و التعديل
- ۳) روایة الحدیث
- ۴) درایة الحدیث

۶۴- کدام یک از خاورشناسان، شواهد متعدد کتابت حدیث در عصر پیامبر را نقل کرده اما سپس در اعتبار آنها

تشکیک وارد کرده است؟

- ۱) اشپرنگر
- ۲) دوزی
- ۳) سوفاجیه
- ۴) گلدزیهر

- ۶۵- کدام مورد بیانگر نظر صبحی صالح در موضوع کتابت و تدوین حدیث است؟
 (۱) کراهت محدثان از کتابت حدیث در صدر اول به دلیل ترس آنها از انصراف مردم از قرآن بود.
 (۲) تدوین حدیث پس از رحلت پیامبر(ص) آهنگ سریع به خود گرفت و مانع و کراهتی در کار نبود.
 (۳) خودداری از کتابت حدیث در دوره صحابه و تابعان به جهت پاسداری آنها از حفظ حدیث در حافظه‌ها بود.
 (۴) در دوره بزرگان تابعین محدثان از کتابت حدیث خودداری می‌کردند زیرا می‌ترسیدند احادیث با نظرات آنها خلط شود.
- ۶۶- کدام مورد در خصوص سبک‌های کتب اربعه رجالی شیعه صادق است؟
 (۱) روایی، طبقات راویان، فهرستی، فهرستی
 (۲) فهرستی، فهرستی، جرح و تعدیلی، جرح و تعدیلی
 (۳) طبقات راویان، فهرستی، جرح و تعدیلی، تمیز مشترکات
 (۴) طبقات راویان، خاندان‌های راویان، فهرستی، جرح و تعدیلی
- ۶۷- کدام یک از علمای قدیم و جدید اهل سنت، سنن ابن ماجه قزوینی را هم‌رتبه سایر سنن نمی‌دانستند؟
 (۱) ابن اثیر جزری، محمد فؤاد عبدالباقی
 (۲) ابن حجر عسقلانی، منصور علی ناصف
 (۳) ابن حجر عسقلانی، محمد فؤاد عبدالباقی
 (۴) محمد بن طاهر مقدسی، منصور علی ناصف
- ۶۸- اصطلاحاتی چون «من اهل الارتفاع» و «کان یقول بالتفویض»، الفاظ جرح برای کدام گروه است؟
 (۱) اهل سنت (۲) معتزله (۳) غالیان (۴) واقفه
- ۶۹- در عبارت کشی که: «اجمعت العصابة علی تصحیح مایصح عن هؤلاء...» مراد از عصابه چه کسانی هستند؟
 (۱) فقه‌های اصحاب ائمه(ع)
 (۲) مشایخ ثلاثه ثقات
 (۳) مشایخ و اساتید کشی
 (۴) اصحاب برجسته صادقین(ع)
- ۷۰- کدام مورد بیانگر نظر صبحی صالح در مورد شیوه بخاری و مسلم در تکرار حدیث است؟
 (۱) بخاری و مسلم هر دو احادیث تکراری را به‌طور متفرق در مواضع مختلف کتاب آورده‌اند.
 (۲) در صحیح بخاری به نسبت صحیح مسلم احداث تکراری کمتر بوده و مجتمع در یک باب است.
 (۳) در صحیح مسلم به نسبت صحیح بخاری احادیث تکراری کمتر بوده و قاعده خاصی در تکرار نیست.
 (۴) مسلم احادیث تکراری را به‌صورت یک‌جا و بخاری به‌طور متفرق در مواضع مختلف کتاب آورده است.

فقه - اصول:

- ۷۱- بنا بر نظر شهید ثانی با قید «نقل الملک» در تعریف بیع (هو الإيجاب و القبول الدالان علی نقل الملک بعوض معلوم)، فقط کدام مورد خارج می‌شود؟
 (۱) اجاره (۲) مضاربه
 (۳) هبه معوضه (۴) صلح مشتمل بر نقل ملک بعوض معلوم
- ۷۲- لو اختلفا فی تعیین المبیع كما اذا قال بعتك هذا الثوب فقال بل هذا .....
 (۱) يتحالفان فيقرع (۲) يتحالفان فانفسخ العقد
 (۳) فالقول قول البائع مع يمينه (۴) فالقول قول المشتري مع يمينه
- ۷۳- حکم ضمان مبیع به سبب قبض آن توسط مشتری، کدام مورد است؟
 (۱) ضمان منتقل می‌شود به مشتری مطلقاً
 (۲) در صورتی که مشتری خیار نداشته باشد ضمان به او منتقل می‌شود.
 (۳) تنها در صورتی که بایع خیار داشته باشد ضمان مشتری به او منتقل می‌شود.
 (۴) تنها در صورتی که مشتری خیار داشته باشد ضمان به مشتری منتقل می‌شود.

- ۷۴- ماهیت اقاله در نزد امامیه کدام است؟
- (۱) مطلقاً فسخ است.
  - (۲) در حق متعاقدين، فسخ است و در حق شفيع، بيع است.
  - (۳) در حق متعاقدين، بيع جديد است و در حق شفيع، فسخ است.
  - (۴) چنانچه با لفظ فسخ باشد، فسخ است و اگر با لفظ اقاله باشد بيع جديد است.
- ۷۵- لو ظهر في الأجرة عيب.....
- (۱) يجوز الفسخ أو الأرش مطلقاً
  - (۲) يجوز الفسخ مطلقاً و الأرش مع التعيين
  - (۳) لا يجوز الفسخ أو الأرش إلا مع التعيين
  - (۴) يطالب بالبدل مطلقاً فإن لم يمكن فله الأرش
- ۷۶- مقصود از عبارت «تحریم الخطبه بعد إجابة الغير منها أو من وكيلها» کدام مورد است؟
- (۱) اجرای خطبه عقد بدون وکالت از دختر حرام است.
  - (۲) بعد از پاسخ مثبت به دیگری، خواستگاری از دختر حرام است.
  - (۳) خواندن خطبه عقد بعد از پاسخ مثبت به خواستگار قبلی حرام است.
  - (۴) محرمیت دختر پس از اجرای خطبه عقد توسط وکیل او حاصل می شود.
- ۷۷- اگر مشتری کالای معیبی را به مبلغ ۶۰۰ تومان خریده باشد در حالی که قیمت صحیح آن ۱۰۰۰ تومان و قیمت معیب آن ۸۰۰ تومان باشد، چند تومان به عنوان ارش از بايع می تواند بگیرد؟
(۱) ۱۲۰	(۲) ۲۰۰
(۳) ۱۵۰	(۴) ۴۰۰
- ۷۸- حکم ترامی و دور در عقد ضمان و كفالة کدام است؟
- (۱) ترامی و دور در عقد ضمان باطل است - ترامی و دور در عقد كفالة صحیح است.
  - (۲) ترامی در عقد ضمان صحیح و دور باطل است - ترامی و دور در عقد كفالة صحیح است.
  - (۳) ترامی در عقد ضمان صحیح و دور در آن باطل است - ترامی و دور در عقد كفالة باطل است.
  - (۴) ترامی و دور در عقد ضمان صحیح است - ترامی در عقد كفالة صحیح و دور در آن باطل است.
- ۷۹- در صورتی که در عقد مضاربه، مدت تعیین شود حکم این عقد چیست؟
- (۱) عقد باطل است و تصرفات عامل، فضولی محسوب می شود و احتیاج به اذن مالک دارد.
  - (۲) عقد صحیح است و تصرفات عامل بدون اذن مالک در مدت معین و پس از آن، صحیح است.
  - (۳) عقد صحیح و در طول مدت، غیرقابل فسخ است ولی بعد از مدت معین، مالک باید اذن در تصرف بدهد.
  - (۴) عقد صحیح و در طول مدت، قابل فسخ است ولی تصرف عامل بعد از مدت معین بدون اذن مالک صحیح نیست.
- ۸۰- با توجه به تعریف دو عقد وکالت و ودیعه، استنباه در حفظ چگونه است؟
- (۱) در هر دو عقد بالعرض است.
  - (۲) در هر دو عقد بالذات است.
  - (۳) در ودیعه بالعرض و در وکالت بالذات است.
  - (۴) در ودیعه بالذات و در وکالت بالعرض است.
- ۸۱- اگر شخصی از روی جهل، مال غصبی را از غاصب گرفته و در دست او تلف شود، کدام مورد درباره حکم «ضمان» درست است؟
- (۱) مالک فقط می تواند به غاصب اصلی رجوع کند و مال را از او مطالبه کند.
  - (۲) مالک می تواند به هر کدام مراجعه نماید ولی استقرار ضمان بر عهده غاصب می باشد.
  - (۳) مالک فقط می تواند به شخصی که مال در دست او تلف شده رجوع کند و آن شخص نیز به غاصب رجوع کند.
  - (۴) مالک می تواند به هر کدام مراجعه نماید ولی استقرار ضمان بر عهده کسی است که مال در دست او تلف شده است.

- ۸۲- بنا بر نظر شهید ثانی حکم آوردن صیغه طلاق بعد از صیغه خلع و مبارات کدام است؟
- (۱) در هر دو مورد آوردن صیغه طلاق لازم است.
  - (۲) در هر دو مورد آوردن صیغه طلاق لازم نیست.
  - (۳) آوردن صیغه طلاق پس از صیغه خلع لازم است ولی آوردن صیغه طلاق پس از صیغه مبارات لازم نیست.
  - (۴) آوردن صیغه طلاق پس از صیغه خلع لازم نیست ولی آوردن صیغه طلاق پس از صیغه مبارات لازم است.
- ۸۳- حکم اخذ به شفعه شریک در صورت فسخ عقد بیع با تقابیل یا به خیار عیب چیست؟
- (۱) سقوط در هر دو صورت
  - (۲) عدم سقوط در هر دو صورت
  - (۳) سقوط در صورت تقابیل و عدم سقوط در صورت فسخ به خیار عیب
  - (۴) عدم سقوط در صورت تقابیل و سقوط در صورت فسخ به خیار عیب
- ۸۴- از نظر شهید ثانی کدام مورد در خصوص «قابلیت انتقال حق قبول به وارث در وصیت تملیکی» درست است؟
- (۱) حق قبول مطلقاً به وارث منتقل می‌شود.
  - (۲) حق قبول مطلقاً به وارث منتقل نمی‌شود و وصیت باطل می‌شود.
  - (۳) حق قبول به وارث منتقل می‌شود مگر اینکه غرض موصی، به شخص موصی‌له تعلق گرفته باشد.
  - (۴) اگر مرگ موصی‌له در زمان حیات موصی باشد، به وارث منتقل نمی‌شود و اگر بعد از حیات موصی باشد منتقل می‌شود.
- ۸۵- حکم تسلیم اجرة در عقد اجاره کدام مورد است؟
- (۱) تسلیم اجرة به مؤجر با تسلیم عین مستأجره به مستأجر واجب است و تسلیم اجرة به اجیر بعد از انجام عمل است.
  - (۲) تسلیم اجرة به مؤجر و اجیر تفاوت نداشته و می‌تواند با توافق، قبل از استیفای منفعت و انجام عمل یا بعد از آن باشد.
  - (۳) تسلیم اجرة به موجر پس از استیفای منفعت از عین مستأجره و اجرت اجیر پس از انجام عمل واجب است.
  - (۴) به مجرد وقوع عقد، تسلیم اجرة به مؤجر واجب است و اجرت اجیر نیز پس از شروع به عمل واجب است.
- ۸۶- در صورتی که موکل در ضمن عقد وکالت، تصرف وکیل را معلق به شرطی کند، حکم عقد وکالت و شرط ضمن عقد کدام است؟
- (۱) عقد و شرط صحیح است چون شرط با تنجیز عقد منافاتی ندارد.
  - (۲) عقد و شرط باطل است چون نتیجه آن شرط موجب تعلیق عقد می‌شود.
  - (۳) عقد صحیح و شرط باطل است و وکیل می‌تواند بدون توجه به شرط، تصرف نماید.
  - (۴) عقد صحیح و شرط بدون تأثیر است چون عقد وکالت جایز است و تنجیز، شرط نیست.
- ۸۷- بنا بر نظر شهید ثانی، در کدام مورد وقف، منفسخ یا باطل می‌شود؟
- (۱) اگر واقف مال مشاعی را وقف کرده باشد.
  - (۲) اگر واقف پس از تحقق وقف رجوع به وقف کند.
  - (۳) اگر وقف دائمی نباشد و مانند حبس مدت‌دار باشد.
  - (۴) اگر واقف قبل از قبض عین موقوفه به موقوف علیه بمیرد.
- ۸۸- اگر مردی از دنیا برود و بازماندگان او زوجه، پدر و مادر و یک برادر و دو خواهر ابوینی باشد، حکم میراث او چگونه خواهد بود؟
- (۱) $\frac{1}{4}$ به زوجه و به پدر و مادر هر کدام $\frac{1}{6}$ و باقیمانده بین سایرین بالنسبة تقسیم می‌شود.
  - (۲) $\frac{1}{8}$ به زوجه و به پدر و مادر هر کدام $\frac{1}{6}$ و باقیمانده بین سایرین بالنسبة تقسیم می‌شود.
  - (۳) $\frac{1}{8}$ به زوجه، $\frac{1}{6}$ به مادر و باقیمانده به پدر داده می‌شود و به سایرین چیزی تعلق نمی‌گیرد.
  - (۴) $\frac{1}{4}$ به زوجه، $\frac{1}{6}$ به مادر و باقیمانده به پدر داده می‌شود و به سایرین چیزی تعلق نمی‌گیرد.

- ۸۹- بنا بر نظر شهید ثانی حکم بر غایب، در کدام مورد درست است؟
- (۱) عموم دعاوی
  - (۲) دعاوی مربوط به حقوق الله
  - (۳) دعاوی مربوط به حقوق الناس
  - (۴) فقط در صورتی که غیبت مدعی علیه ناشی از عذر باشد.
- ۹۰- چنانچه پس از حکم حاکم و قبل از اجرای آن، شهود از شهادت خود رجوع کردند، کدام مورد در خصوص اجرای حکم، درست است؟
- (۱) مطلقاً نقض نمی‌شود و حکم اجرا می‌شود.
  - (۲) مطلقاً نقض می‌شود و حکم مرتفع می‌شود.
  - (۳) در مورد قصاص تبدیل به دیه می‌شود و در غیر مورد قصاص، اجرا می‌شود.
  - (۴) در امور مالی حکم نقض نمی‌شود ولی در مورد قتل یا رجم یا قطع ید، نقض می‌شود.
- ۹۱- المدعی هو من ..... والمنکر من .....
- (۱) یوافق قوله الأصل أو الظاهر - يخالف قوله الأصل أو الظاهر
  - (۲) يخالف قوله الأصل أو الظاهر - يوافق قوله الأصل أو الظاهر
  - (۳) يخالف قوله الأصل - يخالف قوله الظاهر
  - (۴) یوافق قوله الأصل - یوافق قوله الظاهر
- ۹۲- بنا بر نظر شهید ثانی آیا دعوای مبتنی بر ظن و وهم مسموع است؟
- (۱) مطلقاً مسموع است.
  - (۲) مطلقاً مسموع نیست.
  - (۳) در دعاوی کیفری و منجر به قتل مسموع نیست و در سایر امور مسموع است.
  - (۴) در اموری که اطلاع بر آن مشکل است، مسموع است و در معاملات مسموع نیست.
- ۹۳- و من نسب الزنا الى غير المواجهه ..... ان تضمن شتمه و اذاه.
- (۱) فالحد لكل من للمنسوب اليه و المواجهه و التعزير
  - (۲) فالحد للمنسوب اليه و يعزّر للمواجهه
  - (۳) فالحد للمواجهه و يعزّر للمنسوب اليه
  - (۴) لا يوجب الحد ولكن يعزّر
- ۹۴- در صورتی که سه زن مشارکت در قتل یک مرد داشته باشند و ولی دم تنها یک زن را قصاص کند، حکم مسئله چگونه خواهد بود؟
- (۱) دو زن باقیمانده باید مجتمعاً ثلث دیه زن قصاص شده را به آن زن و ثلث دیه مرد مقتول را به ولی دم پرداخت نمایند.
  - (۲) دو زن باقیمانده باید مجتمعاً ثلث دیه زن قصاص شده را به آن زن و نصف دیه مرد مقتول را به ولی دم پرداخت نمایند.
  - (۳) دو زن باقیمانده باید مجتمعاً دو ثلث دیه زن قصاص شده را به آن زن و ثلث دیه مرد مقتول را به ولی دم پرداخت نمایند.
  - (۴) دو زن باقیمانده باید مجتمعاً ثلث دیه زن قصاص شده را به آن زن و دو ثلث دیه مرد مقتول را به ولی دم پرداخت نمایند.
- ۹۵- حکم قتل از روی اکراه کدام است؟
- (۱) قتل جایز است و قصاص برای آمر خواهد بود.
  - (۲) قتل جایز نیست و موجب قصاص مباشر می‌شود.
  - (۳) قتل جایز است و چون قاتل مکره بوده فقط باید دیه بدهد.
  - (۴) در صورتی که قتل موجب دیه باشد جایز است و در صورتی که موجب قصاص باشد جایز نیست.

- ۹۶- موضوع اصول فقه بنابر نظر صاحب فصول کدام مورد است؟
 (۱) ادله اربعه بما هی هی
 (۲) ادله اربعه بما هی ادله
 (۳) ادله اربعه و اصول عملیه
 (۴) کل شیء یصلح أن یدعی أنه دلیل
- ۹۷- منشأ ظهور صیغه امر در وجوب، بنابر نظر علامه مظفر کدام مورد است؟
 (۱) انصراف طلب به کامل ترین فرد
 (۲) حکم عقل به لزوم اطاعت امر مولی
 (۳) اخذ قید وجوب در مستعمل فیه
 (۴) وضع صیغه امر برای خصوص وجوب
- ۹۸- وضع در اسماء اشاره به کدام یک از اقسام وضع است؟
 (۱) وضع خاص و موضوع له خاص
 (۲) وضع عام و موضوع له عام
 (۳) وضع خاص و موضوع له عام
 (۴) وضع عام و موضوع له خاص
- ۹۹- دلالت جمله شرطیه بر ثبوت ملازمه بین مقدم و تالی و سببیت مقدم بر تالی بر چه اساسی است؟
 (۱) وضع هیئت ترکیبیه در هر دو مورد
 (۲) اطلاق جمله شرطیه در هر دو مورد
 (۳) وضع خصوص ادوات شرط در هر دو مورد
 (۴) وضع هیئت ترکیبیه در مورد ملازمه و اطلاق در مورد سببیت
- ۱۰۰- دلالتی که عرفاً مقصود متکلم باشد ولی صدق و صحت کلام متوقف بر آن نباشد، چه نام دارد؟
 (۱) اشاره (۲) اقتضاء (۳) تنبیه (۴) فحوای خطاب
- ۱۰۱- کدام مورد، اطلاق مقامی را توضیح می دهد؟
 (۱) در تقسیمات اولیه واجب، اگر مولی در مقام بیان بعد از امر اول، امر دیگری نکرد اطلاق مقامی پیدا می شود.
 (۲) در موارد عدم امکان تقیید لفظی، اطلاق مقامی ممکن نیست چون نسبت اطلاق و تقیید، نسبت عدم و ملکه است.
 (۳) در صورتی که مولی در مقام بیان بوده و امکان اطلاق و تقیید هم باشد ولی قید را نیاورد اطلاق مقامی شکل می گیرد.
 (۴) در تقسیمات ثانویه واجب، چنانچه بعد از امر اول، امر دیگری از سوی مولی به عنوان بیان نیاید اطلاق مقامی حاصل می شود.
- ۱۰۲- نظر صاحب فصول و علامه مظفر در مورد واجب معلق به ترتیب کدام است؟
 (۱) محال است - محال است.
 (۲) امکان دارد و واقع شده است - محال است.
 (۳) امکان دارد ولی واقع نشده است - امکان دارد و واقع شده است.
 (۴) امکان دارد و واقع شده است - امکان دارد ولی واقع نشده است.
- ۱۰۳- آیا تخصیص عام به مفهوم مخالف جایز است دلیل آن کدام است؟
 (۱) جایز است، چون خاص مفهومی، قرینه بر مراد از عام است.
 (۲) جایز است، چون ظهور مفهوم مخالف، اقوی از دلیل عام است.
 (۳) جایز نیست، چون عام منطوقی، ظهورش اقوی از خاص مفهومی است.
 (۴) جایز نیست چون هر دو دلیل از ظواهر هستند و هیچ کدام بر دیگری مقدم نمی شوند و اجمال پیدا می شود.
- ۱۰۴- موضوع ترتب در کدام مورد محقق می شود؟ امر به چیزی مقتضی نهی از ضد آن .....
 (۱) باشد ولی نهی، مقتضی فساد نباشد و صحت عبادات هم متوقف بر وجود امر فعلی نباشد.
 (۲) نباشد و یا نهی، مقتضی فساد نباشد و صحت عبادات هم متوقف بر وجود امر فعلی نباشد.
 (۳) باشد و نهی هم مقتضی فساد باشد و صحت عبادات نیز متوقف بر وجود امر فعلی باشد.
 (۴) نباشد و یا نهی، مقتضی فساد نباشد ولی صحت عبادات متوقف بر وجود امر فعلی باشد.

- ۱۰۵- در صورت تبدیل قطع آیا اعمال مکلف که طبق قطع سابق انجام و خطای آن معلوم شده مجزی است؟
- (۱) مجزی است مطلقاً چه داخل وقت و چه خارج وقت
  - (۲) مجزی نیست مطلقاً چه داخل وقت و چه خارج وقت
  - (۳) در خارج وقت مجزی است و قضاء لازم نیست و در داخل وقت مجزی نیست و اعاده لازم است.
  - (۴) در مورد قطع به احکام مجزی است و قضاء و اعاده ندارد و در مورد قطع به موضوعات مجزی نیست و قضاء و اعاده لازم است.
- ۱۰۶- ما هو أقرب الوجوه فی إثبات حجية قول اللغوی علی رأی العلامة المظفر؟
- (۱) الإجماع (۲) الروایات (۳) حکم العقل (۴) بناء العقلاء
- ۱۰۷- بنا بر نظر علامه مظفر، خروج اماره و ظن معتبر از قاعده عدم جواز عمل به ظنون نسبت به آیه شریفه ﴿قُلْ اللَّهُ أَذْنُ لَكُمْ أَمْ عَلَى اللَّهِ تَفْتَرُونَ﴾ بنا بر کدام مورد است؟
- (۱) تخصّص (۲) تخصیص (۳) حکومت (۴) ورود
- ۱۰۸- بنا بر نظر علامه مظفر اجماع منقول در کدام مورد حجت است؟
- (۱) اگر در نظر ناقل و منقول الیه مجتمعاً کاشف از حکم معصوم علیه السلام باشد.
  - (۲) علی الاطلاق چه در نظر ناقل یا منقول الیه کاشف از حکم معصوم علیه السلام باشد یا نباشد.
  - (۳) اگر در نظر منقول الیه کاشف از حکم معصوم علیه السلام باشد و لو در نظر ناقل کاشف نباشد.
  - (۴) اگر در نظر ناقل کاشف از حکم معصوم علیه السلام باشد و لو در نظر منقول الیه کاشف نباشد.
- ۱۰۹- در صورتی که در فعل معصوم علیه السلام شک پیدا شود که از مختصات اوست یا مشترک با همه مردم است آیا این فعل برای دیگران حجت است؟ دلیل آن کدام است؟
- (۱) حجت نیست به دلیل اجمال این فعل
  - (۲) حجت است به دلیل قاعده حمل بر اعم اغلب
  - (۳) حجت نیست به دلیل عدم اطلاق فعل و اخذ به قدر متیقن
  - (۴) حجت است به دلیل تمسک به عام در دوران تخصیص بین اقل و اکثر
- ۱۱۰- در کدام مورد، سیره به تنهایی و بدون احتیاج به امضای جداگانه شارع، دلیل بر ثبوت حکم شرعی می شود؟
- (۱) سیره عقلاء (۲) سیره متشرعه مطلقاً (۳) سیره متشرعه ناشی از عرف خاص مسلمانان (۴) سیره متشرعه متصل به عصر معصوم علیه السلام
- ۱۱۱- مبنای حجیت قیاس اولویت کدام مورد است؟
- (۱) دلیل عقلی (۲) روایات خاصه (۳) قیاس اصولی (۴) ظواهر الفاظ
- ۱۱۲- نظر علامه مظفر در مورد تمسک به عام در شبهه مصداقیه در صورتی که مخصّص، لَبّی باشد کدام است؟
- (۱) جواز مطلقاً (۲) عدم جواز مطلقاً (۳) جواز در صورتی که مخصّص لَبّی نظری باشد و عدم جواز در صورتی که مخصّص لَبّی ضروری باشد. (۴) جواز در صورتی که مخصّص کاشف از ملاک باشد و عدم جواز در صورتی که مقید عنوان عام باشد.
- ۱۱۳- در خصوص استدلال به آیات قرآن کریم بر حجیت خبر واحد، کدام مورد از دیدگاه علامه مظفر درست است؟
- (۱) دلالت آیه نبأ بر حجیت خبر واحد ناتمام است.
  - (۲) استدلال به آیه نفر به اعتبار اطلاق انداز در آیه تمام است.
  - (۳) آیات ناهی از اتباع ظن، رادع استدلال به آیات قرآن بر حجیت خبر واحد است.
  - (۴) آیه کتمان به اعتبار حجیت در احکام شرایع گذشته دلالت بر حجیت خبر واحد دارد.

- ۱۱۴- نظر علامه مظفر در ترتیب بین مرجّحات کدام است؟
 (۱) مرجّح جهتی بر مرجّح صدوری و شهرت مقدم می‌شود.
 (۲) مرجّحات در عرض یکدیگر هستند و تنها مناطات لحاظ می‌شود.
 (۳) هیچ ترتیبی بین مرجّحات نیست و تنها شهرت بر سایر مرجّحات مقدم می‌شود.
 (۴) ترتیب مرجّحات در روایت مقبوله، لحاظ می‌شود و هر کدام براساس ترتیب ذکر شده بر دیگری مقدم می‌شود.
- ۱۱۵- شهرت روایی و شهرت عملی به ترتیب چه اثری دارند؟
 (۱) سبب ترجیح خبر - جابر ضعف سند
 (۲) جابر ضعف سند - سبب ترجیح خبر
 (۳) سبب ترجیح خبر - افاده ظن معتبر
 (۴) جابر ضعف روایه - بی‌اثر بودن از جهت حجیت
- ۱۱۶- بنا بر نظر شیخ انصاری روایت «من کان علی یقین فمشک فلیمض علی یقینه فان الشک لا ینقض الیقین» دلالت بر کدام مورد دارد؟
 (۱) استصحاب
 (۲) قاعده یقین
 (۳) قاعده یقین و استصحاب
 (۴) قدر جامع بین قاعده یقین و استصحاب
- ۱۱۷- بنا بر نظر علامه مظفر مقصود از «نقض» در روایت «لا تنقض الیقین بالشک» چیست و چه نتیجه‌ای در حجیت استصحاب دارد؟
 (۱) رفع هیئت اتصالیه و نتیجه آن عدم حجیت استصحاب در مورد شک در رافع است.
 (۲) رفع امر مبرم و محکم و نتیجه آن حجیت استصحاب در مورد شک در مقتضی است.
 (۳) رفع هیئت اتصالیه و نتیجه آن عدم حجیت استصحاب در مورد شک در مقتضی است.
 (۴) رفع امر مبرم و محکم و نتیجه آن حجیت استصحاب در مورد شک در مقتضی و رافع است.
- ۱۱۸- در دلالت آیه مبارکه ﴿ لا یكلف الله نفساً الا ما اتاها ﴾ بر حجیت اصل برائت به ترتیب مقصود از «ایتناء» و «مای موصوله» کدام مورد باید باشد؟
 (۱) اعطاء - مال
 (۲) اقدار - حکم شرعی
 (۳) اقدار - مال
 (۴) اعطاء - حکم شرعی
- ۱۱۹- وجه تقدیم ادله بر اصول عملیه بنا بر نظر شیخ انصاری کدام است؟
 (۱) موضوع اصل با موضوع دلیل اتحاد ندارند.
 (۲) با وجود دلیل، موضوع اصل مرتفع می‌شود.
 (۳) بین موضوع اصل و دلیل، تعارض صورت می‌گیرد.
 (۴) بعد از وجود دلیل، شک در موضوع اصل پیدا می‌شود.
- ۱۲۰- بنا بر نظر شیخ انصاری دلالت کدام روایت بر حجیت اصل برائت تمام است؟
 (۱) الناس فی سعة مالهم یعلموا
 (۲) کل شیء مطلق حتی یرد فیه نهی
 (۳) ایما امری ركب امرًا بجهالة فلا شیء علیه
 (۴) کل شیء فیه حلال و حرام فهو لک حلال حتی تعرف الحرام منه بعینه

ادبایان و عرفان:

- ۱۲۱- کدام عبارت درست است؟
 (۱) برخی ایزدان مینوی هستند.
 (۲) همه ایزدان مینوی هستند.
 (۳) همه امشاسپندان مینوی هستند.
 (۴) همه مینویان نیک هستند.
- ۱۲۲- کدام یک، برای نخستین بار کتاب اوستا را به یکی از زبان‌های اروپایی ترجمه کرد؟
 (۱) دارمستتر
 (۲) دوپرون
 (۳) توماس هاید
 (۴) گلدنر

- ۱۲۳- بنابر نظریه «ایدئولوژی ساختمانده سه خویشکاری اجتماعی - دینی» دومزیل، کدام یک از خدایان با طبقه تولید و برکت بخشی ارتباط دارند؟
- (۱) ایندره (۲) ژوپیتر (۳) سرسوتی (۴) مارس
- ۱۲۴- کدام یک، در تثلیث گاهانی قرار ندارد؟
- (۱) اشه (۲) اهریمن (۳) اهوره مزدا (۴) سپندمینو
- ۱۲۵- کدام فرشته، در مکاشفه زردتشت بر او ظاهر شد و او را به محضر اهورامزدا رهنمون شد؟
- (۱) اشه (۲) وهومنه (۳) سروش (۴) هئورتات
- ۱۲۶- ویلهلم اشمیت کدام مورد را نخستین صورت دین ابتدایی می دانست؟
- (۱) آنیماتیزم (۲) آنیمیزم (۳) ناتورالیزم (۴) مونوتئیزم
- ۱۲۷- کدام مورد به مفهوم لیبدو در نزد یونگ اشاره دارد؟
- (۱) کشش جنسی (۲) آرزوهای سرکوب شده (۳) انرژی یا کشش روانی پراکنده (۴) آرزوهای برآمده از ناخودآگاه جمعی
- ۱۲۸- کدام مورد درباره نظر مارت در خصوص مرحله آنیماتیزم درست است؟
- (۱) جادو مقدم بر دین است. (۲) دین مقدم بر جادو است. (۳) دین و جادو سرچشمه جداگانه‌ای دارند. (۴) دین و جادو تمایز آشکاری از هم ندارند.
- ۱۲۹- آموزه «در خود جمع شدن خدا» را در عرفان یهود چه می گویند؟
- (۱) تیقون (۲) سفیرا (۳) صیمصوم (۴) هزهر
- ۱۳۰- «گوش امونیم» به کدام گروه از یهودیان اشاره دارد؟
- (۱) اصلاح گرایان معاصر (۲) صهیونیست‌های ماشیح‌گرا (۳) افراطیون دوران اسارت بابلی (۴) گروه خاصی از پروشیان
- ۱۳۱- گائو ویلنا کدام آموزه را تعلیم می دهد؟
- (۱) تقابل علم و وحی (۲) هماهنگی تورات و علم (۳) عدم نقد متون تلمودی (۴) تفسیر کتاب مقدس براساس تلمود
- ۱۳۲- کدام یک، از قوانین مدنی و جنایی یهود و رویه‌های حقوقی بحث می کند؟
- (۱) نزیقین (۲) ناشیم (۳) موعد (۴) قداشیم
- ۱۳۳- موسی دلئون، تألیف زهر را به چه کسی نسبت می دهد؟
- (۱) اسحاق نابینا (۲) موسی نحمان (۳) یعقوب هنادیر (۴) شمعون بن یوحای
- ۱۳۴- رئیس افواج فرشتگان چه نام دارد؟
- (۱) آحر (۲) اوتشووت (۳) خنوخ (۴) مططرون
- ۱۳۵- چهره شاخص و پیشناز اومانیسیم مسیحی چه کسی است؟
- (۱) اراسموس (۲) آکمپیس (۳) مارتین لوتر (۴) جان ویکلیف
- ۱۳۶- در معرفی الهیات لیبرال کدام مورد درست است؟
- (۱) تفسیر مبانی مسیحیت براساس دیدگاه‌های اگزستانسیالیستی (۲) تلاش برای سازگاری با جهان جدید با احتراز از تحریف و مسخ انجیل (۳) همراهی فکری و عقیدتی با انجیلی‌ها و پذیرش علم و فناوری جدید (۴) تلاش برای سازگاری با جهان جدید همراه با چشم‌پوشی از عناصر بنیادین راست‌دینی مسیحی

- ۱۳۷- یکی از بدعت‌ها که در اعتقاد نامه‌ها نفی می‌شود، اعتقاد آپولیناریس (Appollinaris) است که .....
 (۱) دو طبیعت را در هم می‌آمیخت.
 (۲) انسانیت کامل را از عیسی نفی می‌کرد.
 (۳) الوهیت حقیقی را از عیسی نفی می‌کرد.
 (۴) عیسی را به دو شخص مجزا تفکیک می‌کرد.
- ۱۳۸- کدام مورد درباره تعلیم پلاگیوس درست است؟
 (۱) گناه ازلی، عقل آدمی را تباه کرده است.
 (۲) نجات به وسیله فیض الهی حاصل می‌شود.
 (۳) انسان دارای طبیعتی ضعیف و لغزنده است.
 (۴) نجات پاداشی است که براساس عدالت به دست می‌آید.
- ۱۳۹- مفهوم ت (te) در اندیشه کنفوسیوس به کدام معنی است؟
 (۱) انسانیت (۲) محبت (۳) فضیلت (۴) سعادت
- ۱۴۰- منشأ مکتب بین - یانگ به کدام یک می‌رسد؟
 (۱) اصحاب هنر (۲) فرزندانگان (۳) اصحاب علوم انسانی (۴) کارگزاران علوم خفیه
- ۱۴۱- کدام حکیمان چینی، سرشت انسان را نیک تلقی می‌کردند و به فردگرایی آنارشستی توجه داشتند، در نظر ایشان حقیقت از طریق روش‌های عقلی در یافتنی نیست و در نهایت در نیاز به هماهنگی با دائو به عرفان می‌رسند؟
 (۱) جوانگ زه - لائوزه (۲) کنفوسیوس - منسیوس
 (۳) یانگ جو - موزه (۴) سیون زه - هن فی زه
- ۱۴۲- کدام مورد در خصوص مکاتب شانکارا و بودایی درست است؟
 (۱) شانکارا کلیه پدیده‌های جهان را عدم محض می‌پندارد اما بودایی‌ها آنها را هم عدم و هم هستی می‌دانند.
 (۲) بودایی‌ها کلیه پدیده‌های جهان را عدم محض می‌پندارند اما شانکارا آنها را مایا می‌داند.
 (۳) مفهوم مایای شانکارا دقیقاً مخالف مفهوم نیستی مطلق بودایی است.
 (۴) تفاوتی بین این دو مکتب نیست زیرا مفهوم مایا مشابه دیدگاه بودایی است.
- ۱۴۳- کدام مورد در خصوص مبانی فلسفی بودا درست است؟
 (۱) چهارمین حقیقت اصلی، همانا رنج و الم است، تولد، تحول حیات و مرگ رنج است.
 (۲) دومین حقیقت اصلی، یافتن طریق است، راهی که آدمی را به سر منزل خلاصی از الم و رنج رهبری کند.
 (۳) قاعده اساسی تربیت نفس آن است که شخص مؤمن، به آرامی با توجه قلبی، چهار زانو بنشیند و چشم‌ها را ببندد.
 (۴) با تأیید اصل تجدید حیات و تولد ثانوی، آن را بدون انتقال ماده ذاتی روح از جسمی به جسم دیگر ممکن می‌دانست.
- ۱۴۴- اصل عدم موجودیت معلول در علت یا از بین رفتن علت و پیدایش معلول در کدام مکتب مطرح است؟
 (۱) نیایا دارشانا (۲) سانکھیا دارشانا (۳) نیایا - وی شیشکا (۴) پوروامی می‌مانسا
- ۱۴۵- معنای کدام اصطلاح، «در خود پیچیده» است و به «نیروی خلاقیت شکتی» اشاره دارد؟
 (۱) دویچه (۲) تنتره (۳) کوندالینی (۴) جکره
- ۱۴۶- تصوف در نظر امام محمد غزالی کدام است؟
 (۱) تمسک به شریعت و توجه به حقیقت، همراه با استغراق در حالات روحانی
 (۲) استغراق در حالات روحانی با توبه آغاز می‌گردد و اخلاق و شریعت، ثمره آن است.
 (۳) استغراق در حالات روحانی همراه با تصفیه باطن و تمسک به آداب شریعت و اخلاق
 (۴) نقطه آغاز تصوف، فقر است که با تصفیه باطن همراه و تمسک به شریعت نشانه آن است.
- ۱۴۷- کدام یک، از دلایل رشد طریقت صفی‌الدین اردبیلی محسوب می‌شود؟
 (۱) حمایت حاکمان عصر (۲) عدم ابراز تمایل به باطن احکام
 (۳) عدول از ظاهر و اظهار شطحیات (۴) سرسپردگی و تعلق خاطر شدید پیروان

- ۱۴۸- «یقین به اطلاع خداوند از رازهای درونی انسان» به کدام مفهوم اشاره دارد؟
 (۱) معاینه (۲) مشاهده (۳) مراقبه (۴) مکاشفه
- ۱۴۹- از نظر ابونصر سراج، علاوه بر روزه داشتن در روز و اقامه نماز در شب، سایر اصول و بنیادهای دینی تصوف کدام است؟
 (۱) اخلاص در عمل، توجه به حضرت حق و فنای در ذات
 (۲) تحصیل یقین، بیداری و یقظه و توکل به حضرت حق
 (۳) اخلاص در عمل، اشراف به اعمال و توکل به خدا در همه حال
 (۴) توجه به حق در هر حال، اشراف به اعمال و توکل به حضرت حق
- ۱۵۰- هدف نهایی در رساله اصول عشره شیخ نجم‌الدین کبری چیست؟
 (۱) تزکیه نفس (۲) فنای در حق (۳) محبت الهی (۴) رسیدن به موت اختیاری
- ۱۵۱- در قول مجذوبان و شوریدگان، کدام جنبه‌های اجتماعی یا فلسفی وجود داشت؟
 (۱) اعتراض به بی‌عدالتی و وجود شرور در عالم
 (۲) تردید در صلاحیت محتسبان و انکار نظرات کلامی
 (۳) بی‌توجهی به احکام شرعی و رد مباحث فلسفه سیاسی رایج
 (۴) مخالفت با عرف جامعه و رد دیدگاه‌های مربوط به جبر و اختیار
- ۱۵۲- موضوع این بیت از گلشن راز «شد ابلیس امام و در پسی تو/ بدو لیکن بدین‌ها کی رسی تو» چیست؟
 (۱) کرامات و خوارق (۲) پیروی از پیشوایان ناباب
 (۳) جد و جهد بیهوده برخی از سالکان (۴) گمراهی برخی از مشایخ طریقت
- ۱۵۳- تفکر نزد ارباب طریقت، موقوف به کدام مورد است؟
 (۱) حصول مطلوب (۲) تجرید ذهن از غفلت‌ها
 (۳) تجرید ظاهر و تفرید باطن (۴) تحصیل مطلوب به طریق استدلال
- ۱۵۴- «طمس» مقام فنای کدام بخش از وجود سالک است؟
 (۱) اراده (۲) صفات (۳) ذات (۴) تدبیر
- ۱۵۵- کدام مورد به ترتیب درباره اقسام خوف درست است؟
 (۱) عوام: بیم از اعمال خود - متوسطان: بیم از مقام خدا - خاصان: بیم ثمره حق‌الیقین
 (۲) عوام: بیم از قیامت - خواص: بیم از خدا - خاص‌الخواص: بیم از خدا بر اثر ایمان
 (۳) عوام: بیم از سقوط - خواص: ترس از عدم معرفت شایسته حق - خاص‌الخواص: بیم از کف دادن لقای حق
 (۴) عوام: بیم از قیامت - متوسطان: بیم از مقام خدا - خاصان: بیم همراه با یاد خدا و همنشینی ایمان
- ۱۵۶- چه کسی در به‌کار بردن «لوگوس» به‌عنوان اولین صادر از خدا، تقدم دارد؟
 (۱) ژوستین (۲) فیلون (۳) یوحنا (۴) پولس
- ۱۵۷- علاءالدوله سمنانی کدام یک از لطایف سبعة را «آدم وجود» یعنی آدم عالم صغیر خوانده است؟
 (۱) روحیه (۲) نفسیه (۳) قالبیه (۴) قلبیه
- ۱۵۸- در سلسله نقشبندیه، منظور از «نگاهدشت» چیست؟
 (۱) تصفیه ضمیر و رضا (۲) ذکر با تکلف و حبس نفس
 (۳) حضور بی‌غیبت و تکرار ذکر تهلیل (۴) مراقبت از خواطر و اجتناب از توجه به اغیار
- ۱۵۹- از دیدگاه علاءالدوله سمنانی، لطایف حقیه و خفیه، به ترتیب با کدام یک از پیامبران الهی در عالم کبیر منطبق است؟
 (۱) حضرت رسول اکرم (ص) - حضرت عیسی (ع)
 (۲) حضرت عیسی (ع) - حضرت رسول اکرم (ص)
 (۳) حضرت موسی (ع) - حضرت رسول اکرم (ص)
 (۴) حضرت ابراهیم (ع) - حضرت رسول اکرم (ص)

- ۱۶۰- کدام مورد بیانگر «ظهور حق، به صور ممکنات» است؟
 (۱) تعیین اول (۲) تجلی اول (۳) فیض اقدس (۴) نفس رحمانی
- ۱۶۱- کثرات را به اعتبار آنکه حاجب روی وحدت هستند، به چه چیزی تشبیه کرده‌اند؟
 (۱) بت و زنار (۲) زلف و خط (۳) شراب و شمع (۴) شاهد و خال
- ۱۶۲- کدام یک از بزرگان معتزله معتقد بود که «بر خداوند لازم نیست همواره اصلح را انجام دهد»؟
 (۱) بشر بن معتمر (۲) جعفر بن مبشر
 (۳) جعفر بن حرب (۴) هشام بن عمرو
- ۱۶۳- برحسب گزارش منابع تاریخی، کدام عبارت درست است؟
 (۱) اشاعره ذات و صفات فعل خداوند را قدیم می‌پنداشتند.
 (۲) حنفیه صفات ذات و صفات فعل خداوند را قدیم می‌دانستند.
 (۳) معتزله صفات ذات را قدیم و صفات فعل را حادث می‌دانستند.
 (۴) حنفیه صفات ذات را قدیم و صفات فعل را حادث می‌پنداشتند.
- ۱۶۴- کدام فرقه، «سوره یوسف» را جزو قرآن نمی‌دانست، زیرا روا نیست که در قرآن حکایت عشق باشد؟
 (۱) اشاعره (۲) خوارج (۳) عجارده (۴) هذلیه
- ۱۶۵- به کدام دلیل معمر بن عباد سلمی معتقد بود که «قرآن فعل خود پیامبر» است؟
 (۱) خداوند قدیم است. (۲) خداوند جسم دارد.
 (۳) خداوند عرض دارد نه جسم. (۴) خداوند هیچ شباهتی به هیچ چیز ندارد.
- ۱۶۶- کدام مورد، علت بروز بزرگ‌ترین افتراق و اختلاف در بین شیعیان به هنگام رحلت امام صادق (ع) بود؟
 (۱) فعالیت‌ها و تکاپوهای غالبان شیعه بیشتر ظهور پیدا کرد.
 (۲) با رحلت امام صادق (ع) شیعیان معتقد بودند که جانشین ایشان مهدی موعود خواهد بود.
 (۳) بدبینی و فراوانی نسبی شیعیان و تنوع اندیشه‌های موجود در جامعه شیعی که اصولاً یک دست محسوب نمی‌شدند.
 (۴) تکمیل مذهب فقهی و کلیات کلامی شیعه از سوی آن حضرت جزو مشهورات شد و دشمنان ایشان را برانگیخت.
- ۱۶۷- توضیح زیر بیانگر کدام اصطلاح عرفانی است؟
 «اضطرابی که در جلوه محبوب از غایت عشق و ذوق به باطن سالک می‌رسد و به موجب آن سالک از خود اختیاری ندارد و از شدت اضطراب، هرچه بر دلش در آن حال پدیدار شود بی‌اختیار می‌گوبد.»
 (۱) دلال (۲) دهشت (۳) سکر (۴) محو
- ۱۶۸- مفهوم بیت «بگردان از همه ای راهرو روی / همیشه لا احبّ الا فلین گوی» چیست؟
 (۱) مشاهده نورالانوار (۲) گذر از حجب ظلمانی و نورانی
 (۳) توجه به محسوسات و معقولات (۴) عدم التفات به انوار مشاهده شده در سلوک
- ۱۶۹- در بیت «ما نه مرغان هوا، نی خانگی / دانه ما دانه بی‌دانگی»، منظور از بی‌دانگی چیست؟
 (۱) روزی حلال (۲) قوت معنوی الهی
 (۳) بی‌روزی بودن (۴) قوت لایموت داشتن
- ۱۷۰- هجویری حقیقت کدام مفهوم را در آن می‌دانست که اندر صحبت، حق صاحب نگاه دارد و نصیب خود اندر نصیب وی فرو گذارد؟
 (۱) ایثار (۲) محبت (۳) شکر (۴) مجاهدت

تاریخ و تمدن ملل اسلامی:

- ۱۷۱- انگیزه و هدف اصلی قیام عبدالله بن زبیر در مکه و حجاز بر ضد امویان چه بود؟
- (۱) مخالفت با انحصار قدرت در دست امویان و مساهمت و مشارکت زبیریان در قدرت
  - (۲) رقابت با انحصار قدرت در دست امویان و بازگرداندن آن به دیگر خاندان‌های قریش
  - (۳) بازگرداندن خلافت بر اصل و اساس آراء عمومی و بیعت همگانی
  - (۴) همکاری با شیعیان و خوارج برای سرنگونی امویان
- ۱۷۲- کدام عامل در وحدت بخشی فکری - سیاسی ایرانیان و اعراب بر ضد امویان تأثیر بیشتری داشت؟
- (۱) رشد جنبش شعوبیه میان ایرانیان بر ضد اعراب
  - (۲) ظلم و ستم خلفا و کارگزاران اموی بر ایرانیان و تحقیر آنها
  - (۳) مهاجرت و کوچ قبایل و خاندان‌های عرب مخالف امویان به سرزمین ایران
  - (۴) مهاجرت خاندان‌های شیعی و خصوصاً سادات علوی در سده اول هجری به ایران
- ۱۷۳- به خلافت رسیدن عثمان، کدام نتیجه را در پی داشت؟
- (۱) غلبه اشراف قریش بر قدرت
  - (۲) سلطه امویان بر خلافت و قدرت
  - (۳) برقراری موازنه مثبت میان دو تیره عرب
  - (۴) به حاشیه راندن همیشگی بنی‌هاشم از صحنه سیاسی
- ۱۷۴- کدام کارگزار اموی، بانی شهر واسط بود؟
- (۱) زیاد بن ابیه (۲) عبیدالله بن زیاد (۳) حجاج بن یوسف ثقفی (۴) سعید بن عاص
- ۱۷۵- همسویی سیاسی ایرانیان و خصوصاً مردم خراسان با دعوت و قیام عباسیان، بیشتر ناشی از کدام عامل بود؟
- (۱) تشویق و تحریک سادات و خوارج
  - (۲) کینه و دشمنی آنان نسبت به امویان
  - (۳) آشنایی با تعالیم قرآن و سنت رسول (ص)
  - (۴) نقش فعال رجال ایرانی در دعوت و قیام عباسیان
- ۱۷۶- خلفای عباسی در دوره سلطه کدام یک از قدرت‌ها، فقط نامی برایشان باقی مانده بود و حق دخالت در هیچ یک از امور خلافت را نداشتند؟
- (۱) غلامان ترک (۲) آل بویه (۳) سلجوقیان (۴) ایوبیان و ممالیک
- ۱۷۷- کدام حادثه در دوره عباسی بیش از اتفاقات دیگر، منصب وزارت را تحت الشعاع قرار داد و از قدرت وزیر کاسته شد؟
- (۱) تأسیس منصب امیرالامرائی
  - (۲) قدرت‌یابی غلامان ترک
  - (۳) افزایش نفوذ و قدرت زنان حرم
  - (۴) غلبه ایرانیان بر دستگاه خلافت
- ۱۷۸- ساکنان حیره در آغاز فتوح اسلامی، در برابر سپاه مسلمانان چه واکنشی از خود نشان دادند؟
- (۱) به شدت مقاومت کردند و سرانجام مغلوب شدند.
  - (۲) نتوانستند مقاومت کنند و شهر بدون مقاومت فتح شد.
  - (۳) با پرداخت خراج و جزیه، خود را از تهاجم و سلطه اعراب در امان داشتند.
  - (۴) با استقبال از مسلمانان و پذیرش اسلام، آنها را در جنگ با ساسانیان یاری کردند.

- ۱۷۹- کدام مورد، از دلایل تأخیر مسلمین در مقابله با سپاه ابوسفیان در غزوه سویق در سال دوم هجری نیست؟
- (۱) مشغول مداوای مجروحان جنگ احد بودند.
  - (۲) سپاه مکه با نهایت استتار به سوی مدینه حرکت کرده بودند.
  - (۳) پس از شکست در جنگ احد، آمادگی شرکت در جنگ دیگری را نداشتند.
  - (۴) پیامبر(ص) در صدد مقابله با بنی نضیر بود و نمی خواست خود را در دو جبهه درگیر سازد.
- ۱۸۰- کدام واقعه مهم نظامی پیش از اسلام، سبب سلطه قریش بر راه تجاری ادویه شد؟
- (۱) پیروزی قبیله بکر بن وائل در نبرد ذی قار بر سپاه ساسانی
  - (۲) شکست ابرهه در حمله به مکه برای ویرانی کعبه
  - (۳) پیروزی امپراطوری ساسانی بر امپراطوری روم
  - (۴) پیروزی قریش بر بنی کنانه در جنگ فجار
- ۱۸۱- نبوغ خاص، حکمت و کاردانی رسول خدا(ص)، پیش از بعثت در کدام رخداد آشکار شد؟
- (۱) جنگ فجار
  - (۲) حلف الفضول
  - (۳) نصب حجر الاسود
  - (۴) دیدار با بحیرای راهب در بصری
- ۱۸۲- چرا پیروزی عبدالرحمن بن حبیب و حاکمیت او بر آفریقا را می توان پایان کشمکش میان قیسیان و یمنیان دانست؟
- (۱) این دو طایفه پس از درگیری ها و کشمکش های زیان بار به تفاهم و آشتی رسیدند.
  - (۲) عبدالرحمان به عنوان نماینده امویان این دو طایفه را تحت کنترل و استیلای خود درآورد.
  - (۳) آن دو طایفه برای جلوگیری از زوال قدرت و نفوذ عرب ها در مغرب، ناچار به پایان دادن کشمکش بین خود شدند.
  - (۴) با روی کار آمدن دولت عباسی و زوال دولت اموی، زمان حاکمیت عنصر عربی از جمله این دو طایفه به سر آمده بود.
- ۱۸۳- کدام مورد، در خصوص «وابسته های اصطناع» در اندلس درست نیست؟
- (۱) اسپانیایی هایی که خود را وابسته امویان یا سرداران آنان کرده بودند.
  - (۲) مشرقیانی که به اندلس آمده بودند و با خاندان اموی پیوندهای قبلی ولاء داشتند.
  - (۳) افراد آزاد یا وابسته های آزاد شده بربر که خود را از یوغ امویان و اعراب رها کرده بودند.
  - (۴) مغربی هایی که به وابستگی بنی امیه یا فرماندهان آنها و برخی از قبایل مغرب درآمده بودند.
- ۱۸۴- در جامعه اندلس اسلامی «الجماعه» به کدام گروه اطلاق می شد؟
- (۱) یهودیانی که با تغییر کیش، مسلمان شده و از تمدن اسلامی تأثیر پذیرفته بودند.
  - (۲) ساکنان مناطق مسیحی نشین که براساس قرارداد به مسلمانان جزیه پرداخته و امنیت یافته بودند.
  - (۳) عرب های مهاجری که از مغرب به اندلس آمده و در سپاه اندلس جانفشانی و فداکاری می کردند.
  - (۴) کوچ نشین های یهودی نواحی داخل و اطراف قلمرو حکومت اسلامی که از تمدن اسلامی تأثیر پذیرفته بودند.
- ۱۸۵- کدام مورد درباره حکومت گورکانیان هند درست است؟
- (۱) سیاست های دینی و مذهبی تسامح آمیز اکبر، در دوره دیگر سلاطین بابری ادامه یافت.
  - (۲) تعالیم اسلامی به ویژه از طریق صوفیان چشتیه تأثیری شگرف بر تفکر دینی هند برجای نهاد.
  - (۳) به سبب اعتقاد پادشاهان بابر به مذهب حنفی، هیچ اثری از فعالیت ها و باورهای شیعی وجود نداشت.
  - (۴) در دستگاه اداری و دیوان سالاری آنها، به ویژه در مناصب وزارت و وکالت، تنها ایرانیان حضور داشتند.

۱۸۶- دو واژه دکنی و آفاقی در دوره بهمنیان دکن، به ترتیب اغلب به کدام گروه‌ها اطلاق می‌شد؟

(۱) مسلمانان بومی دکن - عرب‌های مهاجر به هند

(۲) فرزندان هندوهای مسلمان شده در دکن - همه مهاجران به هند

(۳) حبشیان و فرنگیان ساکن در جنوب هند - مهاجران از شمال هند به دکن و فرزندان آنها

(۴) مسلمانان مهاجر از شمال هند به دکن و هم‌پیمانان آنها - مهاجران از ایران، عراق و حجاز به هند

۱۸۷- عامل اصلی مصالحه اخشید با مخالفان خود در شام پس از غلبه بر ایشان، ترس از کدام مورد بود؟

(۱) فاطمیان و بیزانسیان

(۲) خلفای عباسی و فاطمی

(۳) ابن رائق و سیف‌الدوله

(۴) حملات بیزانسی‌ها و امیرالامرای بغداد

۱۸۸- شورش‌های عرب حوف در مصر معمولاً چه ماهیتی داشت؟

(۱) سفیانی

(۲) قبیله‌ای

(۳) مذهبی

(۴) سیاسی

۱۸۹- کدام مورد به مقام ایشیک آقاسی در تشکیلات دیوانی دوره صفوی اشاره دارد؟

(۱) رئیس الوزراء

(۲) رئیس تشریفات دربار

(۳) فرمانده کل سپاه

(۴) ناظر اوقاف

۱۹۰- در دهه‌های نخست تشکیل دولت صفوی، کدام گروه بر شاهان صفوی و اداره امور دربار مسلط بودند؟

(۱) دیوانیان

(۲) روحانیان

(۳) قزلباشان

(۴) صوفیان

۱۹۱- دولت عثمانی در دوره کدام سلطان، نیرومندترین قوای زمینی و دریایی را ایجاد کرد؟

(۱) بایزید دوم

(۲) سلیم اول

(۳) سلیمان قانونی

(۴) محمد فاتح

۱۹۲- پس از شورش بر ضد خلیفه فاطمی الظاهر بالله، کدام دولت در حلب تشکیل گردید؟

(۱) بنی‌عمار

(۲) اغلییان

(۳) حمدانیان

(۴) مرداسیان

۱۹۳- اقدامات مستعین خلیفه عباسی و محمد بن عبدالله طاهری سبب تشکیل کدام دولت شیعی در طبرستان گردید؟

(۱) آل زیار

(۲) آل بویه

(۳) علویان

(۴) مرعشیان

۱۹۴- برای جلوگیری از جنگ و تضعیف دو دولت ایرانی سامانیان و آل بویه، پیمان صلح میان کدام یک از امرای آنها منعقد شد؟

(۱) امیر اسماعیل و رکن‌الدوله و عضدالدوله

(۲) منصور بن نوح و رکن‌الدوله و عضدالدوله

(۳) امیر اسماعیل و عمادالدوله

(۴) منصور بن نوح و عمادالدوله

۱۹۵- شکوه و اقتدار جهان اسلام در قرون چهارم و پنجم هجری، نتیجه تشکیل هم‌زمان کدام دولت‌ها بود؟

(۱) فاطمیان، حمدانیان و آل بویه

(۲) سامانیان، غزنویان و آل بویه

(۳) سامانیان، غزنویان و سلجوقیان

(۴) سلجوقیان، حمدانیان و ایوبیان

۱۹۶- کدام مورد درباره موقعیت دیر عاقول درست است؟

(۱) شهری در ساحل فرات نزدیک انبار بود.

(۲) شهری در ساحل خاوری دجله حوالی واسط بود.

(۳) منزل گاهی در جانب باختری دجله که زمانی کرسی زاب علیا بود.

(۴) شهری در دوطرف دجله که پلی از قایق‌ها شهر را به هم وصل می‌کرد.

۱۹۷- علاوه بر تجارت دریایی میان سواحل مصر و شام، کدام عامل باعث شهرت و اهمیت اقتصادی قبرس بود؟

(۱) پرورش گوسفند

(۲) پرورش کرم ابریشم

(۳) محصولات زراعی و باغی

(۴) فراوانی معادن مس و صادرات آن

- ۱۹۸- کتاب مبانی جغرافیایی تاریخ اسلام اثر ژاویه پلانوهول با کدام یک از مفاهیم چهارگانه مورد نظر آلن بیکر در کتاب جغرافیا و تاریخ، مطابقت دارد؟
- (۱) تاریخ جغرافیا (۲) تاریخ جغرافیایی (۳) جغرافیای تاریخ (۴) جغرافیای تاریخی
- ۱۹۹- موضوع کتاب «بحریه پیری رئیس (قرن دهم / شانزدهم)»، کدام است؟
- (۱) جغرافیای دریای احمر و بحر پارس
(۲) جغرافیای دریایی و دریانوردی اقیانوس هند
(۳) جغرافیای دریای مدیترانه و راهنمای دریانوردی در آن
(۴) جغرافیای سواحل اقیانوس اطلس و راهنمای دریانوردی در آن
- ۲۰۰- وظیفه اصلی و عمده محتسب، نظارت بر کدام مورد بود؟
- (۱) بازار و انواع مشاغل
(۲) حسن انجام کار در دیوان‌های حکومتی
(۳) رعایت امور شرعی مردم در سطح شهر
(۴) رعایت امور شرعی حکام و کارگزاران حکومتی
- ۲۰۱- مسائل مالی صدر اسلام در کدام منبع به صورت روایی و موضوعی تدوین شده است؟
- (۱) کتاب الخراج ابویوسف
(۲) کتاب الاموال ابو عبید
(۳) الاحکام السلطانیة ماوردی
(۴) کتاب الخراج و صنعة الکتابه قدامه
- ۲۰۲- غیاث‌الدین جمشیدکاشانی، در کدام اثر خود مقدار عدد پی را با دقت بالا محاسبه کرد؟
- (۱) نزهة الحدائق
(۲) مفتاح الحساب
(۳) رساله محیطیه
(۴) رساله وتر و جیب
- ۲۰۳- رساله تدبیر المتوحد از کیست و موضوع اصلی آن چیست؟
- (۱) ابن سینا - خداشناسی
(۲) ابن سینا - جهان‌شناسی
(۳) ابن باجه - خداشناسی
(۴) ابن باجه - انسان‌شناسی
- ۲۰۴- دو رساله در کانی‌شناسی: «رسالة فی انواع الجواهر الثمينة و غيرها» و «رسالة فی انواع الحجارة و الجواهر» به ترتیب اثر کیست؟
- (۱) ابن سینا - مسلمه مجریطی
(۲) بیرونی - بیرونی
(۳) کندی - بیرونی
(۴) کندی - کندی
- ۲۰۵- دلیل عمده تبدیل زبان عربی به زبان علم در تمدن اسلامی چه بود؟
- (۱) نهضت ترجمه
(۲) زبان قرآن و سنت
(۳) سابقه ادبی زبان عربی
(۴) دانشمندان عرب - اسلامی
- ۲۰۶- بهره‌گیری از روش اسنادی و اسناد حقوقی، از مشخصات اصلی تاریخ‌نگاری کدام طبقه بود؟
- (۱) ادیبان (۲) دیوانیان (۳) محدثان (۴) نسایان
- ۲۰۷- موضوع کتاب «النجوم الزاهرة» چیست و مؤلف آن کیست؟
- (۱) علم نجوم - ابن شداد
(۲) تاریخ مصر - ابن شداد
(۳) علم نجوم - ابن تغری بردی
(۴) تاریخ مصر - ابن تغری بردی
- ۲۰۸- کدام کتاب تاریخ عمومی به لحاظ روش، در زمره آثار تحلیلی قرار می‌گیرد؟
- (۱) الاخبار الطوال (۲) تاریخ بیهقی (۳) تجارب الامم (۴) البداية و النهاية
- ۲۰۹- کدام مورخ معتقد بود تاریخ فقط نقل ناقلان است و راهی برای اثبات درستی و نادرستی روایت راویان وجود ندارد؟
- (۱) طبری (۲) ابن سعد (۳) ابن اسحاق (۴) ابن هشام

- ۲۱۰- کدام مورد درباره تاریخ از منظر قرآن دقیق تر است؟
 (۱) بیان بنیادهای وجود تاریخی انسان
 (۲) ذکر انبیاء، ادیان و اقوام بشری
 (۳) عبرت‌آموزی از تاریخ انبیاء سلف
 (۴) قائل نبودن ارزش حقیقی علمی برای تاریخ
- ۲۱۱- کدام کتاب از جامع‌ترین تواریخ عمومی اسلامی و از منابع ارزشمند تاریخ فرهنگی اسلام در هفت قرن نخست هجری است؟
 (۱) البداية و النهایة ابن کثیر
 (۲) تاریخ الاسلام ذهبی
 (۳) الوافی بالوفیات صفدی
 (۴) وفیات الاعیان ابن خلکان
- ۲۱۲- در مجمع وین در سال ۱۳۱۱ م کدام مصوبه در ارتباط با مطالعات اسلامی در غرب، به تصویب رسید؟
 (۱) برقراری مناسبات فرهنگی و فعالیت‌های مشترک دینی در سرزمین‌های اسلامی برای نفوذ فرهنگی
 (۲) تأسیس کرسی‌های آموزش زبان‌های عربی، یونانی، عبری و سریانی در دانشگاه‌های مهم اروپا
 (۳) ترجمه قرآن، کتاب‌های حدیثی و دیگر متون مهم علوم اسلامی به زبان‌های انگلیسی، فرانسه و آلمانی
 (۴) سفر باستان‌شناسان غربی به سرزمین‌های اسلامی و انجام کاوش‌های باستان‌شناسی و انتقال مکشوفات به اروپا
- ۲۱۳- نخستین کنگره بین‌المللی شرق‌شناسی در کدام شهر و در کدام سال تشکیل شد؟
 (۱) پاریس - نیمه دوم قرن نوزدهم
 (۲) پاریس - نیمه دوم قرن هجدهم
 (۳) لندن - نیمه دوم قرن نوزدهم
 (۴) لندن - نیمه دوم قرن هجدهم
- ۲۱۴- کهن‌ترین دارالعلم در کدام شهر جهان اسلام تأسیس شد؟
 (۱) طرابلس
 (۲) بغداد
 (۳) موصل
 (۴) قاهره
- ۲۱۵- نکوهش کدام روش تعلیمی در حدیث، سبب توجه نادر عالمان شیعه به آن می‌شد؟
 (۱) املاء
 (۲) مباحثه
 (۳) مناظره
 (۴) مکاتبه
- ۲۱۶- کدام کتاب در مدارس و حوزه‌های علمی شیعی، متن درسی علم اصول فقه نیود؟
 (۱) اصول کافی کلینی
 (۲) زبدة الاصول شیخ بهایی
 (۳) وافیه عبدالله محمد تونی
 (۴) الذریعه الی اصول الشریعه سید مرتضی
- ۲۱۷- در کتابخانه‌های اسلامی، شغل و وظیفه اصلی وراقان چه بود؟
 (۱) ساخت کاغذ
 (۲) نسخه‌برداری
 (۳) صفحه‌آرایی کتاب
 (۴) تدوین و تنظیم اوراق پراکنده کتاب‌ها
- ۲۱۸- آموزگاران فرزندان خلفا و شاهزادگان را در دربار خلفا و کاخ‌ها به چه نامی می‌خواندند و چه وظیفه‌ای را به آنها محول کرده بودند؟
 (۱) مؤدّب - سوادآموزی و تأدیب اخلاقی و سیاسی
 (۲) مکتب‌دار - آموزش علمی و تعلیمات دینی
 (۳) مؤدّب - سوادآموزی و تأدیب اخلاقی و علمی
 (۴) مکتب‌دار - تأدیب اخلاقی و تعلیمات دینی و سیاسی
- ۲۱۹- کدام بناها دو شاهکار معماری دوره صفویه به‌شمار می‌روند؟
 (۱) مسجدشاه و مسجد گوهرشاد
 (۲) مسجد شیخ لطف‌الله و مسجدشاه
 (۳) کاخ عالی قاپو و میدان نقش جهان
 (۴) مسجد شیخ لطف‌الله و مسجد گوهرشاد
- ۲۲۰- کدام مورد ویژگی منحصر به فرد هنری شاهنامه شاه طهماسبی است؟
 (۱) برجسته‌ترین اثر خوشنویسی
 (۲) بهترین جلد‌های طلاکوب
 (۳) حاوی بیش از ۲۵۰ نقاشی مینیاتوری
 (۴) تذهیب و تشعیر تمام صفحات

فلسفه - کلام اسلامی - منطق:

- ۲۲۱- رابطه وجود و ماهیت در خارج چگونه است؟
 (۱) وجود مقتضی ماهیت است.
 (۲) متحد به نوعی از اتحاد هستند.
 (۳) ماهیت مقتضی وجود است.
 (۴) هر دو متحقق به امر سوم هستند.
- ۲۲۲- کدام مورد، نقد ملاصدرا نسبت به ادعای بهمنیار در باب «إن الوجود عرض» است؟
 (۱) وجود نه جوهر است نه عرض
 (۲) عروض واقعی وجود نسبت به ماهیت
 (۳) عروض ذهنی وجود نسبت به ماهیت
 (۴) عرض بودن وجود ممکن نسبت به ماهیت آن
- ۲۲۳- مراد از ملکوت اعلی، ملکوت اسفل، کتب عرشی و کتب لوحی در مسائل فلسفه به ترتیب کدام عوالم است؟
 (۱) عقل، مثال، فوق محو و اثبات، محو و اثبات
 (۲) مثال، عقل، محو و اثبات، فوق محو و اثبات
 (۳) فوق محو و اثبات، محو و اثبات، عقل، مثال
 (۴) محو و اثبات، فوق محو و اثبات، مثال، عقل
- ۲۲۴- کدام یک از مبانی مشائیان، مقدمه تبیین حرکت جوهری نزد ملاصدرا واقع شده است؟
 (۱) انکار حرکت جوهری
 (۲) حرکت اشتدادی کیف
 (۳) حرکت در کمّ و وضع
 (۴) وحدت اتصالی مقوله در حال حرکت
- ۲۲۵- طبق نظر ملاصدرا منظور روایت «إن لله عبداً لیسوا بانبياء یغبطهم النبیین» کدام گزینه است؟
 (۱) رسول (۲) امام (۳) ولی (۴) شهید
- ۲۲۶- ملاصدرا کدام معنا از تناسخ را باطل می‌داند؟
 (۱) مسخ صورت ظاهر بدون تغییر باطن
 (۲) مسخ باطن و انقلاب ظاهر از صورت دنیوی به صورت اخروی
 (۳) انتقال نفس از بدن به بدنی مابین و منفصل از او در این دنیا
 (۴) انتقال نفس از بدن به بدن اخروی مناسب با آن چه در دنیا کسب کرده
- ۲۲۷- طبق نظر ملاصدرا کدام مرتبه از وجود صلاحیت دارد که «مبدأ الكل» باشد؟
 (۱) وجود اثباتی انتزاعی که مشترک معنوی است.
 (۲) وجود بسیط که شمول و انبساط آن به طریقه عموم و کلیت نیست.
 (۳) وجود منبسط که شمول و انبساط آن به طریقه عموم و کلیت است.
 (۴) وجودی که هیچ‌گونه تعلقی به غیر ندارد و مقید به هیچ قید خاصی نیست.
- ۲۲۸- پاسخ ملاصدرا به شبهه منکرین معاد جسمانی که «معاد اعاده معدوم است» کدام است؟
 (۱) معاد تجدد احوال امر باقی است.
 (۲) بدن اخروی موجود در قیامت به تعیین نفس است.
 (۳) هیولی قوه قابل است و فی‌ذاته دارای مقدار نیست.
 (۴) نفس انسانی دارای دو نوع تعلق است، تعلق به روح حیوانی و تعلق به اجزای جسمانی
- ۲۲۹- طبق نظر ملاصدرا آیه شریفه ﴿و ما امرنا إلا واحدة﴾ دال بر کدام مطلب است؟
 (۱) توحید افعالی
 (۲) وحدت عالم عقل
 (۳) عقل کل اشیاء است.
 (۴) اشیاء همه از عقل هستند.

- ۲۳۰- طبق نظر ملاصدرا فرق بین اسما و صفات خدا در عرف عرفا چگونه است؟
 (۱) فرق بین مشتق و ذات
 (۲) فرق بین مرکب و بسیط
 (۳) فرق بین جزء صوری و فصل
 (۴) فرق بین جزء مادی و جنس
- ۲۳۱- طبق نظر حکما و تأیید ابن سینا، نفس ناطقه چگونه شیء را تعقل می‌کند؟
 (۱) با اتحاد با عقل فعال
 (۲) با اتصال به عقل فعال
 (۳) در اتحاد با عقل مستفاد
 (۴) در اتصال به عقل مستفاد
- ۲۳۲- طبق نظر ابن سینا «کل جملة کل واحد منها معلول» مقتضی چگونه علتی است؟
 (۱) کل آحاد
 (۲) علت بعض آحاد
 (۳) علت خارج از آحاد
 (۴) مقتضی علت نیست
- ۲۳۳- سهروردی تحقق بحث اجساد و جمیع مواعد پیامبران را از طریق کدام عالم اثبات می‌نماید؟
 (۱) انوار (۲) افلاک (۳) عقول (۴) اشباح مجرده
- ۲۳۴- طبق نظر سهروردی، اتحاد بین انوار مجرد چگونه است؟
 (۱) عقلی (۲) تشکیکی (۳) جرمی (۴) ماهوی
- ۲۳۵- طبق نظر سهروردی، «نفوس کامل» بعد از مفارقت به کدام دسته ملحق می‌شوند؟
 (۱) قواهر (۲) افلاک (۳) عالم اشباح (۴) عالم مثل معلقه
- ۲۳۶- در حکمت اشراق نور حاصل از نور الانوار در نور مجرد چه نامیده می‌شود؟
 (۱) رب النوع (۲) نور قاهر (۳) نور مدبر (۴) نور سانج
- ۲۳۷- طبق نظر شیخ الرئیس، نسبت بین وجوب بالغیر و حدوث چیست؟
 (۱) عموم و خصوص من وجه مصداقی
 (۲) عموم و خصوص مطلق مصداقی
 (۳) عموم و خصوص مطلق مفهومی
 (۴) عموم و خصوص من وجه مفهومی
- ۲۳۸- مقصود خواجه نصیرالدین طوسی از عبارت «والعصمة تقتضی النصّ و سیرته» چیست؟
 (۱) سیره رسول اکرم(ص) و نص او عصمت امام است.
 (۲) شرط عصمت امام مقتضی نص و سیره رسول اکرم(ص) است.
 (۳) شرط عصمت امام و سیره امام دلیل بر وجوب نص بر امام است.
 (۴) شرط عصمت امام و سیره رسول اکرم(ص) دلیل بر وجوب نص بر امام است.
- ۲۳۹- آیه شریفه ﴿و جحدوا بها و استیقننها انفسهم﴾ بر چه مطلبی دلالت دارد؟
 (۱) ایمان معرفت است.
 (۲) ایمان تصدیق لسانی است.
 (۳) ایمان فقط تصدیق قلبی است.
 (۴) ایمان فقط تصدیق قلبی نیست.
- ۲۴۰- معنای قضا در آیه شریفه ﴿فقضهن سبع سموات فی یومین﴾، کدام است؟
 (۱) بیان
 (۲) خلق و اتمام
 (۳) اعلام و اخبار
 (۴) حکم و ایجاب
- ۲۴۱- عبارت «عدم الأولویة اذا کان الآخر ضعفا و حصول المتناقضین مع التساوی» بیانگر چه مطلبی است؟
 (۱) ابطال قول ابی‌هاشم به موازنه
 (۲) اثبات انقطاع عذاب اصحاب کبائر
 (۳) ابطال قول ابی‌علی در اسقاط متقدم توسط متأخر
 (۴) ابطال قول ابی‌هاشم در اسقاط متأخر توسط متقدم

۲۴۲- کدام مورد، از شرایط صحت توبه است؟

- (۱) حفظ سلامت
(۲) خوف عذاب
(۳) ندم بر قبیح لقبحه با امکان معاوده
(۴) ندم بر قبیح لقبحه و عزم بر ترک معاوده

۲۴۳- طبق نظر خواجه نصیرالدین طوسی سقوط عقاب با توبه چگونه است؟

- (۱) تفضلاً
(۲) بکثرة ثواب
(۳) لذاته بدون امر زائد
(۴) لذاته و لعظم ثوابها

۲۴۴- استدلال خواجه نصیرالدین بر اثبات وجود خدا طبق نظر علامه حلی چه نوع استدلالی است؟

- (۱) استدلال لمی
(۲) استدلال اِنی
(۳) برهان لمی و اِنی
(۴) برهان صدیقین

۲۴۵- کدام نظر در خصوص توبه درست است؟

- (۱) ابوهاشم: توبه از قبیح دون قبیح صحیح نیست.
(۲) ابوعلی: توبه از قبیح دون قبیح صحیح نیست.
(۳) ابوهاشم: توبه از قبیح دون قبیح جایز است با ترجیح داعی
(۴) ابوعلی: توبه از قبیح دون قبیح جایز نیست با ترجیح داعی

۲۴۶- معرفت‌شناسی اصلاح شده کدام نظریه را رد می‌کند؟

- (۱) نمادگرایی
(۲) قرینه‌گرایی
(۳) اصل بنیان‌انگاری
(۴) بنیان‌انگاری حداکثری

۲۴۷- کوشش سویین برن برای تفکیک علم و دین، مبتنی بر کدام تلقی از رسالت علم و دین است؟

- (۱) خداپاورانه از جهان
(۲) کارکردگرایانه از دین
(۳) تبیین کردن
(۴) تغییر جهان

۲۴۸- طبق نظر بریث‌ویت، کارکرد گزاره‌های دینی شبیه کارکرد کدام یک است؟

- (۱) قوانین اجتماعی
(۲) گزاره‌های زبانی
(۳) گزاره‌های اخلاقی
(۴) قابل تحویل به واقعیت‌های تجربی

۲۴۹- کدام فیلسوف دین‌قائل به انحصارگرایی است؟

- (۱) آلستون
(۲) جان هیک
(۳) پل تیلیش
(۴) فن بورن

۲۵۰- نظریه بقا متعلق به کدام گروه از متکلمان است؟

- (۱) ابوعلی و ابوهاشم
(۲) اشاعره و کعبی
(۳) ابن‌خشید و جهمیه
(۴) معتزله و کرامیه

۲۵۱- عبارت «و فی الانسان وحدة جمعیة» بیانگر چه مطلبی است؟

- (۱) هویت و تشخص بدن به نفس است.
(۲) انسان در دنیا و آخرت یک شخص است.
(۳) تفاوت بدن دنیوی و اخروی با تشخص انسان سازگار نیست.
(۴) تفاوت بدن دنیوی و اخروی وحدت انسان را مخدوش می‌کند.

۲۵۲- بیت زیر، پاسخ حکیم سبزواری به کدام شبهه است؟

- «اذ صـورة بصـورة لاتنقلب
علی‌الهیولی انحفاظ منسحب
(۱) تناسخ
(۲) آکل و ماکول
(۳) اعاده معدوم
(۴) مکان جنت و نار

۲۵۳- منظور حکیم سبزواری از بیت زیر کدام است؟

«ان الذی بالعقل بالفعل انتفی

(۱) معاد روحانی کاملین در عمل

(۳) معاد جسمانی و روحانی کاملین در عمل

فهو لعالم العقول مرتقی»

(۲) معاد روحانی کاملین در علم و عمل

(۴) معاد جسمانی و روحانی کاملین در علم و عمل

۲۵۴- طبق نظر حکیم سبزواری منظور از «جنة عرضها الارض و السماء» «لواسع القلب و لاتصادما» چیست؟

(۱) جنت و نار در طول این عالم دنیوی هستند.

(۳) مکان جنت و نار فوق محددالجهات است.

(۲) جنت و نار در عرض این عالم دنیوی هستند.

(۴) جنت و نار داخل طبقات آسمانها و زمین است.

۲۵۵- کدام استدلال درست است؟

(۱) $P \vee (Q \wedge R) \vdash (P \vee Q) \wedge R$

(۳) $P \rightarrow (Q \wedge R) \vdash (P \rightarrow Q) \wedge R$

(۲) $P \wedge (Q \vee R) \vdash (P \wedge Q) \vee R$

(۴) $P \vee (Q \rightarrow R) \vdash (P \vee Q) \rightarrow R$

۲۵۶- رابطه دو گزاره زیر کدام است؟

الف - $(P \wedge Q) \vee (P \wedge R) \vee (Q \wedge R)$

ب - $(P \vee Q) \wedge (P \vee R) \wedge (Q \vee R)$

(۲) رابطه‌ای ندارند.

(۴) فقط (ب) مستلزم (الف) است.

(۱) هم‌ارزند.

(۳) فقط (الف) مستلزم (ب) است.

۲۵۷- اگر $A * B$ را به $(A \equiv B) \sim$ تعریف کنیم، کدام حکم برقرار است؟

(۲) $(A * B) \dashv\vdash (A \wedge B) \vee (\sim A \wedge \sim B)$

(۴) $(A * B) * C \dashv\vdash A * (B * C)$

(۱) $(A * B) \dashv\vdash (A \vee B) \rightarrow (A \wedge B)$

(۳) $(A * B) * B \dashv\vdash A * (A * B)$

۲۵۸- کدام فرمول‌ها همیشه کاذبند؟

A : $P \wedge \sim P$

B : $P \vee \sim P$

C : $P \rightarrow \sim P$

D : $P \leftrightarrow \sim P$

(۲) فقط A و D

(۴) فقط A و C و D

(۱) فقط A

(۳) فقط A و C

۲۵۹- کدام مورد راستگو نیست؟

(۱) $(A \rightarrow (A \rightarrow B)) \rightarrow (A \rightarrow B)$

(۲) $(A \rightarrow B) \rightarrow (A \rightarrow (A \rightarrow B))$

(۳) $(A \rightarrow B) \rightarrow ((A \rightarrow B) \rightarrow B)$

(۴) $((A \rightarrow B) \rightarrow B) \rightarrow ((B \rightarrow A) \rightarrow A)$

۲۶۰- کدام جمله معادل با P است؟

(۲) $(P \rightarrow (Q \rightarrow Q)) \rightarrow Q$

(۴) $(P \rightarrow (Q \rightarrow P)) \rightarrow P$

(۱) $((P \rightarrow Q) \rightarrow Q) \rightarrow P$

(۳) $((P \rightarrow Q) \rightarrow P) \rightarrow Q$

۲۶۱- فرمول $\forall x(Fx \rightarrow \forall y(Gy \rightarrow Hxy))$ هم‌ارز کدام است؟

(۲) $\forall x \forall y((Fx \wedge Gy) \rightarrow Hxy)$

(۴) $\forall x \forall y(Fx \rightarrow (Gy \vee Hxy))$

(۱) $\forall x \forall y((Fx \wedge Hxy) \rightarrow Gy)$

(۳) $\forall x \forall y(Fx \rightarrow (Gy \wedge Hxy))$

- ۲۶۲- فرمول $\forall x(Fx \rightarrow Gx)$ هم‌ارز کدام فرمول نیست؟
 (۱) $\forall x\forall y(Fx \rightarrow (x = y \rightarrow Gy))$
 (۲) $\forall x\exists y(Fx \rightarrow (x = y \& Gy))$
 (۳) $\forall x\exists y(x = y \& (Fx \rightarrow Gy))$
 (۴) $\exists x\forall y(Fx \& (x = y \rightarrow Gy))$
- ۲۶۳- کدام مورد، درباره نسبت میان دو عبارت «الف ب است بالذوات و الف ب نیست بالذوات» درست است؟
 (۱) تداخل (۲) تناقض (۳) تضاد (۴) داخل تحت تضاد
- ۲۶۴- نقیض نقض محمول نقیض موجب کلی چیست؟
 (۱) سالبه کلیه (۲) سالبه جزئیه (۳) موجب کلیه (۴) موجب جزئیه
- ۲۶۵- کدام یک از شکل‌های چهارگانه ضرب منتجی دارد که اثبات آن با عکس مستوی ممکن نیست و نیازمند برهان خلف یا افتراض و مانند آن است؟
 (۱) فقط شکل دوم (۲) فقط شکل سوم (۳) فقط شکل‌های دوم و سوم (۴) شکل‌های دوم و سوم و چهارم
- ۲۶۶- قاعده «نقض طرفین» برای کدام یک از منفصله‌ها برقرار است؟
 (۱) فقط منفصله حقیقیه (۲) فقط منفصله مانعة‌الخلو (۳) فقط منفصله مانعة‌الجمع (۴) فقط منفصله مانعة‌الجمع و منفصله مانعة‌الخلو
- ۲۶۷- دو اصطلاح «مشروطه عامه» و «مشروطه خاصه» را کدام منطق‌دان وضع کرده است؟
 (۱) ابن‌سینا (۲) خونجی (۳) فخر رازی (۴) خواجه نصیر
- ۲۶۸- تقسیم قضیه حملیه به حقیقیه، خارجی و ذهنیه از کیست؟
 (۱) افضل‌الدین خونجی (۲) اثیرالدین ابهری (۳) نجم‌الدین کاتبی (۴) شمس‌الدین سمرقندی
- ۲۶۹- بنابه اصطلاحات «جوهر نضید»، منفصله حقیقیه با کدام گزاره‌ها قابل جمع است؟
 (۱) مانعة‌الخلو مرکب و مانعة‌الجمع بسیط (۲) مانعة‌الخلو مرکب و مانعة‌الجمع مرکب (۳) مانعة‌الخلو بسیط و مانعة‌الجمع مرکب (۴) مانعة‌الخلو بسیط و مانعة‌الجمع بسیط
- ۲۷۰- سالبه جزئیه در کدام گزاره‌ها عکس مستوی لازم‌الصدق دارد؟
 (۱) عرفیه عامه و مشروطه عامه (۲) عرفیه عامه و مشروطه خاصه (۳) عرفیه خاصه و مشروطه عامه (۴) عرفیه خاصه و مشروطه خاصه

دروس ویژه اهل سنت (فقه - اصول):

- ۲۷۱- مطابق قول قدیم امام شافعی (ره)، انجام کدام عمل از فرایض وضو بوده است؟
 (۱) دلک (۲) موالات (۳) مسح گوش‌ها (۴) مسح تمامی سر
- ۲۷۲- نمازگزار در رکعت دوم نماز، نیت قطعی می‌کند که در رکعت سوم، نمازش را قطع کند. در این خصوص، کدام گزاره، درست است؟
 (۱) با شروع معلق علیه (رکعت سوم)، نمازش باطل می‌شود.
 (۲) فی‌الحال نمازش باطل است زیرا موجب نیت را قطع کرده است.
 (۳) مطلقاً نمازش باطل نمی‌شود زیرا نیت قطع نماز باید منجز باشد.
 (۴) اگر نماز، فرض باشد باطل است ولی اگر مستحب باشد باطل نمی‌شود.
- ۲۷۳- فرد مسافری که با کاروانیان حرکت می‌کند می‌داند اگر برای ادای نماز فرض از مرکب خویش پیاده شود از کاروان جا می‌ماند. در این خصوص تکلیف او چیست؟
 (۱) نمازش را بر روی مرکب می‌خواند و بعداً قضا می‌کند.
 (۲) باید پیاده شده و نمازش را بخواند گرچه منجر به جا ماندن از کاروان شود.
 (۳) چون در حالت اضطرار است بر روی مرکب نمازش را بخواند و قضا هم لازم نیست.
 (۴) چون خواندن نماز فرض بر روی مرکب جایز نیست نیت قضا می‌کند و بعداً نمازش را می‌خواند.

۲۷۴- در خصوص مانع بودن دین برای وجوب زکات، کدام مورد درست است؟

(۱) دین مطلقاً مانع از وجوب زکات نیست.

(۲) دین مطلقاً مانع از وجوب زکات است.

(۳) دین حال مانع از وجوب زکات است اما دین مؤجل خیر.

(۴) دین هم جنس مال فرد، مانع از وجوب زکات است اما دین غیر هم جنس، خیر.

۲۷۵- در حین وضو و در بار سوم مضمضه، بدون تعمد از سوی روزه‌دار، مقداری آب وارد جوف او می‌شود. حکم روزه این فرد چیست؟

(۱) مطلقاً روزه‌اش باطل نمی‌شود.

(۲) اگر روزه‌اش فرض باشد باطل می‌شود و اگر مندوب باشد خیر.

(۳) چنانچه مضمضه قبل از ظهر باشد روزه‌اش صحیح و آلاً باطل است.

(۴) چنانچه در زمان وضو به روزه بودنش آگاه باشد باطل و گرنه، صحیح است.

۲۷۶- مردی نیت می‌کند که ده روز متوالی معتکف شود. در این خصوص، انجام کدام مورد منجر به بطلان تتابع در اعتکاف می‌شود؟

(۱) خروج از مسجد از روی اکراه

(۲) خروج از معتکف بنا بر نسیان

(۳) خارج شدن از مسجد برای خوردن غذا

(۴) خروج از معتکف برای شرکت در نماز جمعه

۲۷۷- مردی در حالت احرام، چند بار لباس دوخته شده می‌پوشد. در این خصوص کدام گزاره صحیح است؟

(۱) چنانچه در پوشیدن لباس معذور باشد فدیة لازم نیست.

(۲) به دلیل تکرار سبب فدیة، برای هر بار لباس پوشیدن باید فدیة بدهد.

(۳) به دلیل وحدت سبب و با قیاس بر سرقت، پرداخت یک فدیة کافی است.

(۴) اگر نوع لباس‌ها متفاوت باشد فدیة، متعدد و اگر یک لباس باشد فدیة واحد است.

۲۷۸- در کدام صورت طواف الافاضة درست نیست؟

(۱) خارج از مسجدالحرام باشد.

(۲) تعداد طواف‌ها بیشتر از هفت باشد.

(۳) میان طواف‌های هفت‌گانه موالات برقرار نشود.

(۴) فقط طواف (و نه کل حج) به صورت نیابتی انجام شود.

۲۷۹- مطابق رأی راجح مذهب شافعی، خرید حوایج منزل توسط بچه‌ها چه حکمی دارد؟

(۱) موقوف است و نیازمند تنفیذ ولی

(۲) جایز است و در حکم بیع معاطات است.

(۳) جایز است و یک حکم عزیمتی است، اگر بچه ممیز باشد.

(۴) باطل است چون بچه‌ها مکلف نیستند و به سن بلوغ نرسیده‌اند.

۲۸۰- عقد بیعی به شرط برائت بایع از کلیة عیوب مبیع منعقد شده است. آیا چنین شرطی درست است؟

(۱) شرط مطلقاً نسبت به عیوب ظاهر، صحیح و نسبت به عیوب پنهان، باطل است.

(۲) شرط مطلقاً باطل است؛ خواه مبیع حیوان باشد و خواه غیر حیوان.

(۳) شرط مطلقاً صحیح است؛ خواه مبیع حیوان باشد و خواه غیر حیوان.

(۴) اگر مبیع حیوان باشد، شرط نسبت به عیوب پنهان آن صحیح است.

۲۸۱- در بیع اموال ربوی، حلول به شرط گرفته شده است. معنی حلول چیست؟

(۱) عقد، معلق به امری نشده باشد.

(۲) ثمن و مثن هر دو نقد باشند.

(۳) عقد، حال و غیرمؤجل باشد.

(۴) تقابض فی المجلس صورت گیرد.

- ۲۸۲- فردی خانه‌ای را به دیگری به مدت یک سال و در قبال مبلغی معین اجاره می‌دهد اما در مورد نحوه و زمان پرداخت آن سکوت می‌کنند. در این خصوص کدام گزاره درست است؟
- (۱) عقد، باطل است زیرا جهالت اجل، منجر به بطلان عقد می‌شود.
  - (۲) عقد، فاسد (و نه باطل) است زیرا همه ارکان عقد، وجود دارند.
  - (۳) عقد، صحیح است و مستأجر ملزم است فی الحال تمام مبلغ را پرداخت کند.
  - (۴) عقد، صحیح است و مستأجر مکلف است در پایان مدت اجاره، مبلغ را پرداخت نماید.
- ۲۸۳- کدام مورد درباره اسقاط شفعه قبل از بیع حصه شریک درست است؟
- (۱) ساقط می‌شود.
  - (۲) ساقط نمی‌شود.
  - (۳) اگر در مقابل عوضی باشد ساقط می‌شود.
  - (۴) اگر قیمت حصه شریک معلوم باشد ساقط می‌شود.
- ۲۸۴- در کدام صورت عقد قراض، فاسد نیست؟
- (۱) مالک، عامل را از خرید بعضی از اجناس، منع کند.
  - (۲) مالک به عامل بگوید: جز با مشورت من حق خرید نداری.
  - (۳) طرفین توافق کنند که سود هر سال به یکی از آنها تعلق گیرد.
  - (۴) عامل شرط کند که هزینه‌ها از سرمایه برداشت شود و مالک هم بپذیرد.
- ۲۸۵- با ایجاب و قبول، عقد هبه میان واهب و موهوب له منعقد می‌شود اما واهب قبل از اقباض موهوب، فوت می‌کند. در این صورت کدام گزاره درست است؟
- (۱) هبه با مرگ واهب، منفسخ و باطل نمی‌شود.
  - (۲) صحت عقد، منحصراً منوط به اجازه موهوب له است.
  - (۳) چون هبه عقد جایز است با مرگ واهب، منفسخ می‌شود.
  - (۴) چنانچه بین عقد و مرگ، فاصله زیادی نباشد عقد، صحیح و آلا باطل است.
- ۲۸۶- فردی به دیگری می‌گوید: «أعمر تک هذه الدار حیاتک». کدام مورد در خصوص حکم این عبارت درست است؟
- (۱) هبه است و موهوب پس از مرگ موهوب له، به معمر برمی‌گردد.
  - (۲) اثری شرعی بر این عبارت مترتب نمی‌شود زیرا هبه نباید مقید به زمان باشد.
  - (۳) وقف منعقد می‌شود چون العبرة فی العقود للمقاصد و المعانی لا للألفاظ و المبانی.
  - (۴) هبه است و پس از مرگ موهوب له، خانه به وراث او می‌رسد؛ زیرا هبه دائمی است نه موقت.
- ۲۸۷- کدام وقف، درست است؟
- (۱) وقف بر جنین
  - (۲) وقف بر میت
  - (۳) وقف بر حیوان
  - (۴) وقف خانه اجاره داده شده
- ۲۸۸- شخصی عین مال خود را برای کسی و منفعت آن را برای دیگری وصیت کرده است. حکم چنین وصیتی چیست؟
- (۱) هر دو باطل است.
  - (۲) هر دو صحیح است.
  - (۳) وصیت به عین، صحیح و به منفعت باطل است.
  - (۴) وصیت به عین، باطل و به منفعت صحیح است.
- ۲۸۹- در مسئله زیر بیشترین و کمترین سهم به ترتیب مربوط به چه کسانی است؟
- «مات عن زوجة و أم و بنت ابن و أخت لأب»
- (۱) أم - أخت لأب
  - (۲) بنت ابن - زوجة
  - (۳) أخت لأب - زوجة
  - (۴) بنت ابن - أخت لأب
- ۲۹۰- کدام مورد درباره عقد ازدواج در حالت احرام صحیح است؟
- (۱) عقد نکاح حرام، ولی تزویج بلا اشکال است.
  - (۲) عقد حرام و باطل است و هیچ اثر شرعی بر آن مترتب نمی‌شود.
  - (۳) عقد حرام است ولی منعقد می‌شود و تمامی آثار شرعی عقد صحیح بر آن مترتب می‌شود.
  - (۴) اگر عقد به ولایت عامه منعقد شده باشد، صحیح است ولی اگر بنا به ولایت خاصه منعقد شده باشد باطل است.

۲۹۱- مردی یکی از همسرانش را طلاق می‌دهد اما فراموش می‌کند کدام یک را طلاق داده است. در این صورت کدام مورد درست است؟

- ۱) برای تعیین مطلقه قرعه می‌اندازند؛ چون القرعة لکلّ مشکلی
- ۲) مختار است یکی از همسرانش را انتخاب نماید؛ چون خودش به نیتش آگاه‌تر است.
- ۳) همه همسرانش بر او حرام می‌شوند تا زمانی که بداند کدام یک را طلاق داده است.
- ۴) طلاق واقع نمی‌شود و کلامش مهمل فرض می‌شود؛ زیرا اذا تعذر اعمال الکلام بیهمل

۲۹۲- مردی نذر می‌کند که به مدت ۱۰ روز متوالی در مسجد کنار منزل خویش که نماز جمعه در آن برگزار نمی‌شود، اعتکاف کند. در این صورت، کدام مورد درست است؟

- ۱) نذر منعقد نمی‌شود؛ زیرا متضمن فعل حرام (ترک فریضة جمعه) است.
- ۲) در همان مسجد معتکف می‌شود و می‌تواند برای ادای نماز جمعه از آن خارج شود.
- ۳) این نذر در حکم سوگند است و جایز است با پرداخت کفاره یمین، به آن عمل نکند.
- ۴) نذر منعقد می‌شود، ولی باید در مسجدی اعتکاف کند که نماز جمعه در آن خوانده می‌شود.

۲۹۳- کدام گزاره در مورد اثبات وقف با شهادت یک مرد و دو زن درست است؟

- ۱) پذیرفته نمی‌شود؛ زیرا بینة کامله، وجود ندارد.
- ۲) پذیرفته نمی‌شود؛ زیرا وقف، حق الله است.
- ۳) پذیرفته است؛ زیرا وقف، ذاتاً مال است.
- ۴) پذیرفته می‌شود؛ زیرا مقصود از وقف، مال است.

۲۹۴- فردی مجنون مرتکب قتل می‌شود. در این خصوص حکم کفاره این قتل کدام است؟

- ۱) ولی از مال مجنون پرداخت می‌کند.
- ۲) کفاره ندارد؛ چون مجنون مکلف نیست.
- ۳) کفاره بر ذمه او است و پس از جنون، پرداخت می‌کند.
- ۴) ولی به جای او روزه می‌گیرد یا از مال خود پرداخت می‌کند.

۲۹۵- در کدام حالت حد قذف اجرا نمی‌شود؟

- ۱) قاذف پیش از صدور حکم توبه کند.
- ۲) قاذف از کلام خویش رجوع کند.
- ۳) مقذوف، والد باشد و قاذف، ولد
- ۴) مقذوف، ذمی باشد و قاذف، مسلمان

۲۹۶- از نظر معتزله، «امر به یکی از اشیای معین» و «نهی از یکی از اشیای معین» به ترتیب چه حکمی دارد؟

- ۱) جایز - جایز
- ۲) جایز - ممنوع
- ۳) ممنوع - جایز
- ۴) ممنوع - ممنوع

۲۹۷- مطابق رأی مختار، کدام مورد در خصوص مقتضای «امر نفسی به شیء معین» درست است؟ «امر نفسی به شیء معین.....»

- ۱) نهی از ضد آن است فقط.
- ۲) نهی از ضد آن است و نه مستلزم آن.
- ۳) هم نهی از ضد آن است و هم مستلزم آن.
- ۴) نهی از ضد آن نیست، ولی مستلزم آن است.

۲۹۸- کدام مورد به درستی رابطه «علم» و «اعتقاد» را بیان می‌کند؟

- ۱) حکم جازم اگر قابل دگرگونی و تغییر نباشد، هم علم است و هم اعتقاد
- ۲) حکم اگر جازم باشد، علم، و اگر غیر جازم باشد، اعتقاد است.
- ۳) حکم جازم اگر قابل دگرگونی نباشد، علم، و اگر قابل دگرگونی باشد، اعتقاد است.
- ۴) حکم جازم اگر قابل دگرگونی نباشد، اعتقاد، و اگر قابل دگرگونی باشد، علم است.

۲۹۹- مطابق رأی اصح، کدام عبارت نادرست است؟

- ۱) اباحه، حکم شرعی نیست.
- ۲) جایزالتراک، واجب نیست.
- ۳) مباح، ذاتاً غیر مأمور به است.
- ۴) وقتی وجوب نسخ شود، جواز باقی می‌ماند.

۳۰۰- از نظر اشاعره کدام مورد درباره حسن و قبح افعال درست است؟

- ۱) به معنای صف کمال و نقص، شرعی هستند.
- ۲) به معنای ترتب ثواب و عقاب، عقلی هستند.
- ۳) به معنای موافقت و مخالفت با طبع، عقلی هستند.
- ۴) به معنای موافقت با اغراض اشخاص، شرعی هستند.

۳۰۱- از نظر اشاعره کدام گزاره درباره «نیابت در عبادات بدنی» درست است؟

(۱) عقلاً و مطلقاً جایز است.

(۲) نه عقلاً جایز است و نه شرعاً.

(۳) عبادات بدنی به تبع عبادات مالی مطلقاً نیابت پذیرند.

(۴) شرعاً مطلقاً جایز نیست؛ چون هدف، ابتلای مکلف است.

۳۰۲- کدام مورد درباره «عموم» درست است؟

(۱) از عوارض معانی است فقط

(۲) از عوارض الفاظ است فقط

(۳) از عوارض الفاظ و معانی است.

(۴) از عوارض ذوات است.

۳۰۳- مطابق قول اصح در اصول شافعیه، نکره در سیاق نفی، چگونه بر عموم دلالت می‌کند؟

(۱) وضعاً (۲) عقلاً (۳) عرفاً (۴) معناً

۳۰۴- از نظر شافعیه آیا لفظ عام در سیاق مدح یا ذمّ افاده عموم می‌کند؟

(۱) در هر دو حال افاده عموم می‌کند.

(۲) در هر دو حال افاده عموم نمی‌کند.

(۳) تنها در سیاق مدح افاده عموم می‌کند.

(۴) تنها در سیاق ذم افاده عموم می‌کند.

۳۰۵- در آیات زیر، صیغه امر به ترتیب در کدام معانی استعمال شده است؟

﴿ذِقْ انْكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ﴾؛ ﴿أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ﴾

(۱) احتقار - احتقار

(۲) احتقار - اهانت

(۳) اهانت - اهانت

(۴) اهانت - احتقار

۳۰۶- کدام مورد منطبق بر اصح اقوال اصولیان شافعیه است؟ تخصیص کتاب.....

(۱) نه با سنت صحیح است و نه با قیاس.

(۲) با سنت و قیاس صحیح است.

(۳) با قیاس صحیح است ولی با سنت، صحیح نیست.

(۴) با سنت صحیح است ولی با قیاس، صحیح نیست.

۳۰۷- واژه «أو» در آیه شریفه ﴿وَأَرْسَلْنَا إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ﴾ در کدام معنی به کار رفته است؟

(۱) ابهام (۲) اضراب (۳) تخییر (۴) شک

۳۰۸- تعریف «اخراج الشيء من حیّز الإشکال إلى حیّز التجلی» بر کدام مورد صادق است؟

(۱) ایجاد (۲) بیان (۳) تأویل (۴) تفسیر

۳۰۹- تأویل در نصوص زیر به ترتیب چگونه تأویلی است؟

تأویل «إذا قمتم إلى الصلاة» به: «إذا عزمتم على القيام اليها»

تأویل «ذکاة الجنین ذکاة أمه» به: «ذکاة الجنین ذکاة أمه»

(۱) بعید - بعید (۲) بعید - قریب

(۳) قریب - قریب (۴) قریب - بعید

۳۱۰- عبارات زیر به ترتیب، بر کدام اصطلاحات صادق است؟

«المنطوق إن أفاد ما لا یحتمل غیره ..... أو ما یحتمل بدله مرجوحاً.....»

(۱) محکم - تأویل (۲) نص - ظاهر

(۳) مفسّر - نص (۴) ظاهر - تأویل

۳۱۱- از نظر جمهور علما خبر متواتر افاده چه چیزی می‌کند؟

(۱) مفید علم نظری است.

(۲) همواره مفید علم ضروری است.

(۳) فقط زمانی که متواتر لفظی باشد، مفید علم ضروری است.

(۴) فقط زمانی که راویان آن عادل باشند، مفید علم ضروری است.

- ۳۱۲- مطابق رأی اصح شافعیه، کدام یک درباره دلالت خبر واحد درست است؟
 (۱) خبر واحد همواره افاده ظن می کند.
 (۲) خبر واحد همراه با قرینه می تواند افاده علم کند.
 (۳) اگر موضوع خبر واحد اصول اعتقادی باشد، منحصرافاً افاده ظن می کند.
 (۴) خبر واحد تنها زمانی که موضوع آن فروع فقهی باشد، می تواند افاده علم کند.
- ۳۱۳- اصح اقوال شافعیه در فرض تعارض قول و فعل پیامبر(ص) و عام بودن قول، کدام است؟
 (۱) نسبت به امت، قول مقدم است.
 (۲) نسبت به امت، فعل مقدم است.
 (۳) امت در عمل به مفاد قول یا فعل مخیر است.
 (۴) قول و فعل به دلیل تعارض، تساقط می کنند و هیچ یک بر دیگری مقدم نمی شود.
- ۳۱۴- در خصوص «مستند قرار گرفتن قیاس برای اجماع»، کدام مورد درست است؟
 (۱) جواز مطلقاً
 (۲) عدم جواز مطلقاً
 (۳) جواز چنانچه قیاس، جلی باشد.
 (۴) جواز چنانچه قیاس، منصوص العلة باشد.
- ۳۱۵- نسخ قیاس در زمان پیامبر(ص) چه حکمی دارد؟
 (۱) بی معنی است؛ زیرا با وجود وحی، قیاس جایز نیست.
 (۲) فقط در صورت عدم دسترسی به نص، جایز است.
 (۳) فقط با نص قرآن و سنت نبوی جایز است.
 (۴) با قیاس اجلی صحیح است.
- ۳۱۶- کدام یک از زمره «قوادح علت» به شمار می رود؟
 (۱) الطرد (۲) الدوران (۳) القلب (۴) الغاء الفارق
- ۳۱۷- چنانچه مطلق و مقید، مقارن باشند یا تاریخ آنها مجهول باشد، چه باید کرد؟
 (۱) در صورت جهل به تاریخ، تساقط رخ می دهد و در صورت تقارن، حکم به توقف می شود.
 (۲) در صورت تقارن، مطلق، تقیید زده می شود و در صورت جهل به تاریخ، توقف می شود.
 (۳) در هر دو صورت، مطلق توسط مقید، تقیید زده می شود.
 (۴) در هر دو صورت تا زمان تبیین، توقف می شود.
- ۳۱۸- در صورت تعارض دو قول از امام شافعی (ره) چه باید کرد؟
 (۱) آنچه که به فرد اطمینان و آرامش قلبی می بخشد، ترجیح داده می شود.
 (۲) قولی ترجیح داده می شود که مخالف نظر امام ابوحنیفه (ره) باشد.
 (۳) قولی ترجیح داده می شود که موافق نظر امام ابوحنیفه (ره) باشد.
 (۴) مبنای ترجیح، نظر و استدلال است.
- ۳۱۹- حرف «باء» در عبارت «کلمة ما یسرني أن لی بها الدنيا» در کدام معنی استعمال شده است؟
 (۱) مقابله (۲) مجاوزت (۳) بدلیت (۴) مصاحبت
- ۳۲۰- رأی راجح در ارتباط با «اجتهاد پیامبر(ص)» کدام است؟
 (۱) جایز نیست و واقع نشده است.
 (۲) جایز است و واقع نشده است.
 (۳) جایز است و واقع شده و به خطا نرفته است.
 (۴) جایز است و واقع شده و به خطا رفته است.